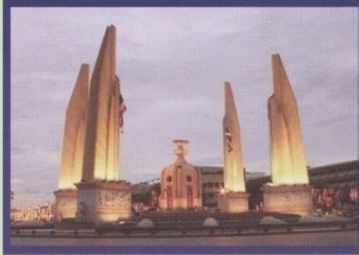

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คุณหญิงทรงสุตา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๓/๒๕๕๙

วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

อ.พ.๗๓/๒๕๕๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขปรับปรุงแนวทางในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้เป็นไปตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสอง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ โดยตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๔))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๖))

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนเด็กและเยาวชนในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน (เพิ่มมาตรา ๔/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของการแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย โดยกำหนดให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยต้องคำนึงถึงผู้แทนเด็กและเยาวชนที่เป็นคนพิการและผู้ด้อยโอกาส (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด และแก้ไขที่มาและองค์ประกอบของที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖)

(๘) แก้ไขปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่ครอบคลุมต่อการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติเพิ่มเติมให้มีความครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๐ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๒.๑ กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ดังนี้ ต้องให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถแสดงความคิดเห็นโดยเสรีในทุก ๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย รู้จักเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด ให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย รวมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรม มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น โดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสอง)

๒.๒ กำหนดให้ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติโดยตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๔))

๒.๓ กำหนดให้กรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติมีผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นอีกจำนวนสองคน (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๖))

๒.๔ กำหนดให้กรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติซึ่งเป็นตัวแทนเด็กและเยาวชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีอายุเกิน ๒๕ ปี หรือสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๔/๑)

๒.๕ กำหนดให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการเพื่อแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๒.๖ กำหนดให้สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอจำนวนไม่เกินห้าคนจากแต่ละสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในจังหวัดนั้น โดยต้องคำนึงถึงคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ทั้งนี้ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

๒.๗ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดประกอบด้วยประธานสภาคนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคนมีหน้าที่บริหารงานและกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ รวมทั้งดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองคํารบริหารส่วนจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยให้อำนาจสภาเด็กและเยาวชนสามารถเสนอผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนจำนวนไม่เกินสามคน (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙)

๒.๘ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชนมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีและจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ กรณีคณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ภายในหกสิบวัน (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

๓. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่ครอบคลุมต่อการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม การเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยคุณหญิงทรงสุตา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะในครั้งนี เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติให้มีความครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ปรับปรุงแนวทางในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

๒. ปรับปรุงตำแหน่งกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ โดยเพิ่มให้ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการส่งเสริม

การพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติโดยตำแหน่งด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากเดิมจำนวนหนึ่งคนเป็นสามคน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางในการปฏิรูปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติเฉพาะกรรมการที่เป็นผู้แทนเด็กและเยาวชน

๕. แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของการแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย โดยกำหนดให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการ

๖. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยให้ต้องคำนึงถึงผู้แทนเด็กและเยาวชนที่เป็นคนพิการและผู้ด้อยโอกาสด้วย

๗. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดให้มีความชัดเจน และแก้ไขที่มาและองค์ประกอบของที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่จังหวัด และ

๘. ปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชนให้มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี เพื่อให้การบริหารงานของสภาเด็กและเยาวชนเกิดความต่อเนื่องและก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เสนอโดยคุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนี้ท ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวน้ำฝน ราชสมบัติ	นิติกรชำนาญการ
นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th
หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายฯ วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ก)

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง.....กับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๗

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก - ๑ -

- สภาเด็กและเยาวชนในประเทศต่าง ๆ - ๑๘ -

- มารู้จัก “สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย” - ๒๒ -

- สิทธิเด็กและเยาวชนกับการพัฒนา - ๒๗ -

- การมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชนและครอบครัว จากทฤษฎีสู่การปรับโครงสร้าง - ๒๙ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๑๔)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็ก

และเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๒๒)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็ก
และเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะเป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็ก
และเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติกับคณะ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็ก
และเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขปรับปรุงแนวทางในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้เป็นไปตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสอง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ โดยตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๔))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๖))

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนเด็กและเยาวชนในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน (เพิ่มมาตรา ๑๔/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของการแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย โดยกำหนดให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยต้องคำนึงถึงผู้แทนเด็กและเยาวชนที่เป็นคนพิการและผู้ด้อยโอกาส (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด และแก้ไขที่มาและองค์ประกอบของที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖)

(๘) แก้ไขปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่ครอบคลุมต่อการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติเพิ่มเติมให้มีความครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ดังนี้ ต้องให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถแสดงความคิดเห็นโดยเสรีในทุก ๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย รู้จักเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด ให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย รวมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรม มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสอง)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยมีแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถแสดงความคิดเห็นโดยเสรีในทุก ๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน

(๒) สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย รู้จักเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

(๓) ให้มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด

(๔) ให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย รวมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรม

(๕) ให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต

(๖) ให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

(๗) ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

(๘) ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย”

๕.๒ กำหนดให้ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและปลัดกรุงเทพมหานครเป็นกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติโดยตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๔))

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร และประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชน”

๕.๓ กำหนดให้กรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติมีผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นอีกจำนวนสองคน (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๖))

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสามคนซึ่งเลือกกันเอง โดยให้เลือกกันเองจากผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ คน และผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จำนวน ๒ คน”

๕.๔ กำหนดให้กรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติซึ่งเป็นตัวแทนเด็กและเยาวชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีอายุเกิน ๒๕ ปี หรือสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๔/๑)

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๔/๑ ผู้แทนเด็กและเยาวชนในคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๐/(๗) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) มีอายุเกิน ๒๕ ปี บริบูรณ์

(๒) สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง”

๕.๕ กำหนดให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการเพื่อแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ทั้งนี้ การแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอรายชื่อ”

๕.๖ กำหนดให้สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอจำนวนไม่เกินห้าคนจากแต่ละสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในจังหวัดนั้น โดยต้องคำนึงถึงคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ทั้งนี้ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ จำนวนไม่เกินห้าคนจากแต่ละสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในจังหวัด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

๕.๗ กำหนดให้คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคนมีหน้าที่บริหารงานและกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการพัฒนา เด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ รวมทั้งดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ พระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นที่ปรึกษา คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยให้อำนาจสภาเด็กและเยาวชนสามารถเสนอผู้แทน จากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนจำนวน ไม่เกินสามคน (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙)

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็ก และเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย ประธานสภา คนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภาเด็กและเยาวชน และปรึกษาร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการ จัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ รวมทั้งดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองค้การบริหาร ส่วนจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชน จังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสภา เด็กและเยาวชนเสนอผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก และเยาวชนจำนวนไม่เกินสามคน”

๕.๘ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชนมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ กรณีคณะบริหารพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ภายในหกสิบวัน (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็ก และเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ คณะบริหารมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับ คัดเลือก ประธานสภาหรือผู้บริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกิน สองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ภายใน
หกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ คณะกรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลาง
ก่อนจนกว่าจะได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการใหม่”

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน

แห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กับคณะ เป็นผู้เสนอเสนอ)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)
 กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (คุณหญิงทรงสุธา ยอดมณี สมาชิกสภาผู้บัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอเสนอ)

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)</p> <p>พระราชบัญญัติ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานเยาวชน แห่งชาติ</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้</p>	<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คุณหญิงทรงสุธา ยอดมณี สมาชิกสภาผู้บัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p> <p>ร่าง พระราชบัญญัติ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>
<p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเด็ก และเยาวชนแห่งชาติ</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)</p>	<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร)</p>
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๙ ก/หน้า ๑/๑๔ มกราคม ๒๕๕๑)</p> <p>มาตรา ๒ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งแก้ไขปัญหที่อาจมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนโดยมีหลักการ ดังต่อไปนี้ (๑) การพัฒนาเด็กและเยาวชน การบังคับใช้และการปฏิบัติตามบทบัญญัติใด ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นอันดับแรก (๒) เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิในการได้รับการศึกษา และได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ (๓) เด็กพิการ เด็กที่มีข้อจำกัดทางการเรียนรู้ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีสิทธิในการได้รับการศึกษาที่รัฐจัดให้เป็นพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะเด็กประเภทนั้น ๆ (๔) เด็กและเยาวชนมีสิทธิในการรับบริการทางการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานสูงสุดเท่าที่มีการให้บริการทางด้านนี้ (๕) เด็กและเยาวชนมีสิทธิในการเล่น มีเวลาพักผ่อน และเข้าร่วมกิจกรรมการเล่นทางนันทนาการที่เหมาะสมตามวัยของเด็กและเยาวชน และการมีส่วนร่วมอย่างเสรีในทางวัฒนธรรมและศิลปะ</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p>

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)</p>	<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คุณหญิงทรงสุภา ยอคมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยมีแนวทาง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แบบประชาธิปไตย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย และรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมทั้ง กฎเกณฑ์และกติกาสังคม</p> <p>(๒) ให้มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง จริยธรรม และคุณธรรม</p> <p>(๓) ให้มีภูมิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย จริยธรรม และคุณธรรม</p> <p>(๔) ให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต</p> <p>(๕) ให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(๖) ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในชุมชนและประเทศชาติ</p> <p>(๗) ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควร</p>	<p>“การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยมีแนวทาง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถแสดงความคิดเห็นโดยเสรีในทุก ๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน</p> <p>(๒) สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย รู้จักเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น</p> <p>(๓) ให้มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด</p> <p>(๔) ให้มีภูมิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย รวมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรม</p> <p>(๕) ให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต</p> <p>(๖) ให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(๗) ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในชุมชนและประเทศชาติ</p> <p>(๘) ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควร</p>
<p>มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ประกอบด้วย</p> <p>(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ</p> <p>(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรอง</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คุณหญิงทรงสุธา ยอดมณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร)</p>	<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)</p>
<p>กับคณะ เป็นผู้เสนอ</p> <p>“(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร และประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชน”</p>	<p>ประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง</p> <p>(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง</p> <p>(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชน</p> <p>(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชน จำนวนไม่เกินห้าคน</p>
<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๖) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสามคนซึ่งเลือกกันเอง โดยให้เลือกกันเองจากผู้แทนจากองค์กรการบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ คน และผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จำนวน ๒ คน”</p>	<p>(๖) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน</p> <p>(๗) ผู้แทนเด็กและเยาวชนซึ่งได้รับเลือกจากสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย จำนวนสองคนเป็นชายหนึ่งคนและหญิงหนึ่งคน</p> <p>ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการและเลขาธิการ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งข้าราชการของสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด</p>

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)</p>	<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คุณหญิงทรงสุธา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ</p>
<p>มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย</p> <p>ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการและคณะทำงานโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๒๕ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย ผู้แทนจาก คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ จำนวนไม่เกินห้าคนจากแต่ละสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในจังหวัด</p> <p>ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ</p>	<p>กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p> <p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“มาตรา ๑๘/๑ ผู้แทนเด็กและเยาวชนในคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๐/(๗) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) มีอายุเกิน ๒๕ ปี บริบูรณ์</p> <p>(๒) สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง”</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p> <p>“มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ทั้งนี้ การแต่งตั้งที่ปรึกษา คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย เป็นผู้เสนอรายชื่อ”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปเป็นแทน</p> <p>“มาตรา ๒๕ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย ผู้แทนจาก คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ จำนวนไม่เกินห้าคนจากแต่ละสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในจังหวัด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงศักยภาพและผู้ด้อยโอกาส</p> <p>ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”</p>

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)</p>	<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คุณหญิงทรงสุภา ยอคมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย ประธานสภา คนหนึ่งและผู้บริหารอีกไม่เกินสิบคนซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็ก มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภาและดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขต จังหวัด รวมทั้งดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสภาเด็กและ เยาวชนจังหวัด</p> <p>ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองตรีการบริหารส่วนจังหวัด และผู้แทนองค์กรเอกชน หรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งผู้ว่าราชการ จังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด</p>	<p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริม การพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินสิบคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็ก และเยาวชนจังหวัด มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภาเด็กและเยาวชน และปรึกษาหารือ ร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ รวมทั้งดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายก องค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นที่ ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด</p> <p>ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสภาเด็กและเยาวชนเสนอผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีกิจกรรมหรือผลงาน เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนจำนวนไม่เกินสามคน”</p>
<p>มาตรา ๓๗ คณะกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันที่ได้รับ คัดเลือก ประธานสภาหรือผู้บริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้อง ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ภายใน หกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการนั้น ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการใหม่</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนา เด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๗ คณะกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับ คัดเลือก ประธานสภาหรือผู้บริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ คณะบริหารนั้น ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการใหม่”</p>

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะส่วนที่มีการแก้ไข)</p>
<p>.....</p>	<p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก*

อารัมภบท

รัฐภาคีแห่งอนุสัญญานี้

พิจารณาว่า ตามหลักการที่ประกาศในกฎบัตรสหประชาชาตินั้น การยอมรับในศักดิ์ศรีแต่กำเนิดและสิทธิที่เท่าเทียมกัน ซึ่งไม่อาจเพิกถอนได้ของสมาชิกทั้งปวงของมวลมนุษยชาตินั้น เป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพในโลก

คำนึงถึง ว่า บรรดาประชาชนแห่งสหประชาชาติ ได้ยืนยันไว้ในกฎบัตรถึงความศรัทธาต่อสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานต่อศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ และได้ตั้งเจตจำนงที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคมและมาตรฐานแห่งชีวิตที่ดีขึ้นภายใต้เสรีภาพที่กว้างขวางขึ้น

ยอมรับ ว่า สหประชาชาติได้ประกาศ และตกลงในปฏิญญาและกติกาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนว่าทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพทั้งปวงที่กำหนดไว้ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าชนิดใด ๆ อาทิเช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ต้นกำเนิดทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิดหรือสถานะอื่น

ระลึกว่า สหประชาชาติได้ประกาศในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนว่าเด็กมีสิทธิที่จะได้รับการดูแล และการช่วยเหลือเป็นพิเศษ

เชื่อว่า ครอบครัวในฐานะเป็นกลุ่มพื้นฐานของสังคมและเป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติสำหรับการเจริญเติบโตและการอยู่ดีกินดีของสมาชิกทุกคนโดยเฉพาะเด็ก ควรจะได้รับการคุ้มครองและการช่วยเหลือที่จำเป็น เพื่อที่จะสามารถมีควมรับผิดชอบในชุมชนของตนได้อย่างเต็มที่

ยอมรับว่า เพื่อให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างกลมกลืนและเต็มที่ เด็กควรเติบโตในสิ่งแวดล้อมของครอบครัว ในบรรยากาศแห่งความผาสุก ความรัก และความเข้าใจ

พิจารณาว่า ควรเตรียมให้เด็กพร้อมอย่างเต็มที่ที่จะดำรงชีวิตเป็นของตนเองในสังคม และควรเลี้ยงดูเด็กตามเจตนารมณ์แห่งอุดมคติที่ประกาศไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ โดยเฉพาะตามเจตนารมณ์แห่งสันติภาพ ศักดิ์ศรี ความอดกลั้น เสรีภาพ ความเสมอภาค และความเป็นเอกภาพ

คำนึงถึงว่า ได้มีการระบุความจำเป็นที่จะขยายการดูแลโดยเฉพาะแก่เด็กในปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๒๔ และในปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็กซึ่งสมัชชาได้รับเอาเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๕๙ และได้มีการยอมรับในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในกติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (โดยเฉพาะข้อ ๒๓ และ ๒๔) ในกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (โดยเฉพาะข้อ ๑๐) และในรัฐธรรมนูญและตราสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของทบวงการชำนัญพิเศษ และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพของเด็ก

* ที่มา : เว็บไซต์กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ www2.djop.moj.go.th/law/2012-06-30-16-03-00/item/166-อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก.

คำนึงถึง ว่า ตามที่ได้ระบุในปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็กนั้น เด็กโดยเหตุที่ยังไม่เติบโตเต็มที่ ทั้งร่างกายและจิต จึงต้องการการพิทักษ์และดูแลเป็นพิเศษ รวมถึงต้องการการคุ้มครองตามกฎหมายที่เหมาะสมทั้งก่อนและหลังการเกิด

ระลึก ว่า บทบัญญัติของปฏิญญาว่าด้วยหลักกฎหมายและสังคม อันเกี่ยวกับการคุ้มครอง และสวัสดิภาพเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการอุปการะและการรับเป็นบุตรบุญธรรม ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ กฎระเบียบมาตรฐานขั้นต่ำสุดของสหประชาชาติ สำหรับการบริหารงานยุติธรรมแก่ผู้เยาว์ (กฎปักกิ่ง) และปฏิญญาว่าด้วยการคุ้มครองสตรีและเด็ก ในภาวะฉุกเฉิน และกรณีพิพาทกันด้วยอาวุธ

ยอมรับ ว่า ประเทศทั้งปวงในโลกมีเด็กที่ดำรงชีวิตอยู่ในสภาวะที่ยากลำบากอย่างยิ่ง และเขาเหล่านั้นจำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ

พิจารณาตามสมควร ถึงความสำคัญของประเพณี และค่านิยมทางวัฒนธรรมของชนแต่ละกลุ่ม ที่มีต่อการคุ้มครองและพัฒนาการอย่างกลมกลืนของเด็ก

ยอมรับ ว่า ความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของเด็กในทุก ๆ ประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนาได้ตกลงกัน ดังนี้

- อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ส่วนที่ ๑
- อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ส่วนที่ ๒
- อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ส่วนที่ ๓

ส่วนที่ ๑

ข้อที่ ๑ : เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ เด็กหมายถึง มนุษย์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า สิบแปดปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น

ข้อที่ ๒ : ๑. รัฐภาคีจะเคารพและประกันสิทธิตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญานี้ แก่เด็ก แต่ละคนที่อยู่ในเขตอำนาจของตน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติไม่ว่าชนิดใด ๆ โดยไม่คำนึงถึง เชื้อชาติ สีผิว ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ต้นกำเนิดทางชาติ ชาติพันธุ์ หรือสังคม ทรัพย์สิน ความทุพพลภาพ การเกิดหรือสถานะอื่น ๆ ของเด็ก หรือบิดามารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมาย

๒. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง เพื่อที่จะประกันว่าเด็ก ได้รับการคุ้มครองการเลือกปฏิบัติ หรือการลงโทษในทุกรูปแบบ บนพื้นฐานของสถานภาพ กิจกรรม ความคิดเห็นที่แสดงออก หรือความเชื่อของบิดามารดา ผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือสมาชิก ในครอบครัวของเด็ก

ข้อที่ ๓ : ๑. ในการกระทำทั้งปวงที่เกี่ยวกับเด็ก ไม่ว่าจะกระทำโดยสถาบันสังคม สงเคราะห์ของรัฐหรือเอกชน ศาลยุติธรรม หน่วยงานฝ่ายบริหาร หรือองค์กรนิติบัญญัติ ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก

๒. รัฐภาคีรับที่จะประกันให้มีการคุ้มครอง และการดูแลแก่เด็กเท่าที่จำเป็น สำหรับความอยู่ดีของเด็ก โดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของบิดามารดา ผู้ปกครองตามกฎหมาย

หรือบุคคลอื่นที่รับผิดชอบเด็กนั้นตามกฎหมายด้วย และเพื่อการนี้ จะดำเนินมาตรการทางนิติบัญญัติ และบริหารที่เหมาะสมทั้งปวง

๓. รัฐภาคีจะประกันว่า สถาบัน การบริการ และการอำนวยความสะดวก ที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการดูแลหรือการคุ้มครองเด็กนั้น จะเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยหน่วยงานที่มีอำนาจ โดยเฉพาะด้านความปลอดภัย สุขภาพ และในเรื่องจำนวนและความเหมาะสมของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ

ข้อที่ ๔ : รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ทั้งด้านนิติบัญญัติ บริหาร และด้านอื่น ๆ เพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิที่อนุสัญญานี้ได้ให้การยอมรับ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมนั้น รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการเช่นว่านั้น โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็มที่ และภายในกรอบของความร่วมมือระหว่างประเทศ เมื่อจำเป็น

ข้อที่ ๕ : รัฐภาคีจะเคารพต่อความรับผิดชอบ สิทธิ และหน้าที่ของบิดามารดา หรือของสมาชิกของครอบครัวขยาย หรือชุมชน ซึ่งกำหนดไว้โดยขนบธรรมเนียมในท้องถิ่น หรือของผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือบุคคลอื่นที่รับผิดชอบต่อเด็กตามกฎหมาย ในอันที่จะแนะนำ ตามที่เหมาะสมในการใช้สิทธิของเด็กตามที่อนุสัญญานี้ให้การรับรอง ในลักษณะที่สอดคล้องกับความสามารถที่พัฒนาตามวัยของเด็ก

ข้อที่ ๖ : ๑. รัฐภาคียอมรับว่า เด็กทุกคนมีสิทธิติดตัวที่จะมีชีวิต

๒. รัฐภาคีจะประกันอย่างเต็มที่เท่าที่จะทำได้ ให้มีการอยู่รอด และการพัฒนาของเด็ก

ข้อที่ ๗ : ๑. เด็กจะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังการเกิด และจะมีสิทธิที่จะมีชื่อนับตั้งแต่เกิด และสิทธิที่จะได้รับสัญชาติ และเท่าที่จะเป็นไปได้ สิทธิที่จะรู้จัก และได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน

๒. รัฐภาคีจะประกันให้มีการปฏิบัติตามสิทธิเหล่านี้ตามกฎหมายภายใน และพันธกรณีของรัฐภาคี ที่มีอยู่ภายใต้ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณี que เด็กจะตกอยู่ในสถานะไร้สัญชาติ

ข้อที่ ๘ : ๑. รัฐภาคีรับที่จะเคารพต่อสิทธิของเด็ก ในการรักษาเอกลักษณ์ของตนไว้ รวมถึงสัญชาติ ชื่อ และความสัมพันธ์ทางครอบครัวของตนตามที่กฎหมายรับรอง โดยปราศจากการแทรกแซงที่มีขอบด้วยกฎหมาย

๒. ในกรณีที่มีการตัดเอกลักษณ์บางอย่าง หรือทั้งหมดของเด็กออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รัฐภาคีจะให้ความช่วยเหลือและความคุ้มครองตามสมควร เพื่อให้เอกลักษณ์ของเด็กกลับคืนมาโดยเร็ว

ข้อที่ ๙ : ๑. รัฐภาคีจะประกันว่า เด็กจะไม่ถูกแยกจากบิดามารดาโดยขัดกับความประสงค์ของบิดามารดา เว้นแต่ในกรณีที่หน่วยงานที่มีอำนาจ ซึ่งอาจถูกทบทวนโดยทางศาล จะกำหนดตามกฎหมายและวิธีพิจารณาที่ใช้บังคับอยู่ว่า การแยกเช่นที่จำเป็นเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก การกำหนดเช่นที่จำเป็นอาจจำเป็นในกรณีเฉพาะ เช่น ในกรณีที่เด็กถูกกระทำโดยมิชอบ หรือถูกทอดทิ้งละเลยโดยบิดามารดา หรือในกรณีที่บิดามารดาอยู่แยกกันและต้องมีการตัดสินว่า เด็กจะพำนักที่ใด

๒. ในการดำเนินการใด ๆ ตามวรรค ๑ ของข้อนี้ จะให้โอกาสทุกฝ่ายที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว และแสดงความคิดเห็นของตนให้ประจักษ์

๓. รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิของเด็กที่ถูกแยกจากบิดาหรือมารดา หรือจากทั้งคู่ ในอันที่จะรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัว และการติดต่อโดยตรงทั้งกับบิดาและมารดาอย่างสม่ำเสมอ เว้นแต่เป็นการขัดต่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก

๔. ในกรณีที่การแยกเช่นที่ว่าเป็นผลมาจากการกระทำใด ๆ โดยรัฐภาคีต่อบิดาหรือมารดา หรือทั้งบิดามารดา หรือต่อเด็ก เช่น การกักขัง การจำคุก การเนรเทศ การส่งตัวออกนอกประเทศ หรือการเสียชีวิต (รวมทั้งการเสียชีวิตอันเกิดจากสาเหตุใด ๆ ที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้นั้นอยู่ในการควบคุมของรัฐ) หากมีการขอร้อง รัฐภาคีนั้นจะต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นเกี่ยวกับที่อยู่ของสมาชิกของครอบครัวที่หายไปแก่บิดามารดา เด็ก หรือในกรณีที่เหมาะสม แก่สมาชิกของครอบครัว เว้นแต่เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความอยู่ดีของเด็ก อนึ่ง รัฐภาคีจะให้การประกันต่อไปว่า การยื่นคำร้องขอเช่นนั้นจะไม่ก่อให้เกิดผลร้ายต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ ๑๐ : ๑. ตามพันธกรณีของรัฐภาคี ภายใต้ข้อ ๙ วรรค ๑ คำร้องของเด็ก หรือบิดามารดาของเด็กที่จะเดินทางเข้าหรือออกนอกรัฐภาคี เพื่อวัตถุประสงค์ของการกลับไปอยู่ร่วมกันใหม่เป็นครอบครัว จะได้รับการดำเนินการโดยรัฐภาคีในลักษณะที่เป็นคุณ มีมนุษยธรรมและรวดเร็ว รัฐภาคีจะประกันอีกด้วยว่า การยื่นคำร้องดังกล่าวจะไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ร้อง และสมาชิกในครอบครัวของผู้ร้อง

๒. เด็กที่บิดามารดาอาศัยอยู่ต่างรัฐกันกับเด็ก จะมีสิทธิที่จะรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัว และการติดต่อโดยตรงทั้งกับบิดามารดาได้อย่างสม่ำเสมอ เว้นแต่ในสถานการณ์พิเศษ เพื่อการนี้ และตามพันธกรณีของรัฐภาคีภายใต้ข้อ ๙ วรรค ๑ รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิของเด็ก และบิดามารดาของเด็ก ในอันที่จะเดินทางออกนอกประเทศใด ๆ รวมทั้งประเทศของตน และสิทธิที่จะเดินทางออกนอกประเทศใด ๆ จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่กำหนดไว้โดยกฎหมายเท่านั้น และซึ่งจำเป็นสำหรับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ความสงบเรียบร้อย สาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน หรือสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น และสอดคล้องกับสิทธิอื่น ๆ ที่ได้รับการยอมรับในอนุสัญญานี้

ข้อที่ ๑๑ : ๑. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จะหยุดยั้งการโยกย้ายเด็ก และการไม่ส่งเด็กกลับคืนจากต่างประเทศที่มีขอบด้วยกฎหมาย

๒. เพื่อการนี้ รัฐภาคีจะส่งเสริมให้มีการจัดทำความตกลงทวิภาคี หรือพหุภาคี หรือการภาคยานุวัติความตกลงที่มีอยู่

ข้อที่ ๑๒ : ๑. รัฐภาคีจะประกันแก่เด็กที่สามารถ มีความคิดเห็นเป็นของตนเองได้แล้ว ซึ่งสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นเหล่านั้นโดยเสรีในทุก ๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็ก ทั้งนี้ความคิดเห็นดังกล่าวของเด็กจะได้รับการพิจารณาตามสมควรแก่อายุ และวุฒิภาวะของเด็กนั้น

๒. เพื่อความมุ่งประสงค์นี้ เด็กจะได้รับโดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสที่จะมีสิทธิมีเสียงในกระบวนการพิจารณาทางตุลาการ และทางปกครองใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อเด็กไม่ว่าโดยตรงหรือผ่านผู้แทน หรือองค์กรที่เหมาะสม ในลักษณะที่สอดคล้องกับระเบียบวิธีปฏิบัติตามกฎหมายภายใน

ข้อที่ ๑๓ : ๑. เด็กจะมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก สิทธินี้จะรวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา ได้รับ หรือถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร และความคิดทุกลักษณะ โดยไม่ถูกจำกัดโดยเขตแดน ไม่ว่าจะโดยวาจา ลายลักษณ์อักษร หรือการตีพิมพ์ ในรูปศิลปะหรือผ่านสื่ออื่นใดตามที่เด็กเลือก

๒. การใช้สิทธิดังกล่าวนี้อาจอยู่ภายใต้ข้อจำกัดบางประการ แต่ข้อจำกัดเหล่านี้ต้องเป็นข้อจำกัดเช่นที่บัญญัติตามกฎหมาย และเช่นที่จำเป็นเท่านั้น

ก) เพื่อการเคารพต่อสิทธิ และชื่อเสียงของบุคคลอื่น หรือ

ข) เพื่อการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ หรือความเรียบร้อย หรือสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน

ข้อที่ ๑๔ : ๑. รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิของเด็กที่จะมีเสรีภาพทางความคิด มโนธรรม และศาสนา

๒. รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิและหน้าที่ของบิดามารดา และผู้ปกครองตามกฎหมาย ในกรณีที่เหมาะสมในอันที่จะให้แนวทางแก่เด็กในการใช้สิทธิของตน ในลักษณะที่สอดคล้องกับความสามารถที่พัฒนาตามวัยของเด็ก

๓. เสรีภาพในการแสดงออกทางศาสนา หรือความเชื่อของตน อาจอยู่เพียงภายใต้ข้อจำกัดเช่นที่กำหนดโดยกฎหมายเท่านั้น และเช่นที่จำเป็นที่จะรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย สาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน หรือสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลอื่น

ข้อที่ ๑๕ : ๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะมีเสรีภาพในการสมาคม และเสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบ

๒. ไม่อาจมีการจำกัดการใช้สิทธิเหล่านี้ นอกเหนือจากข้อจำกัดที่กำหนดขึ้นโดยสอดคล้องกับกฎหมาย และที่จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ของความมั่นคงแห่งชาติ หรือความปลอดภัยของประชาชน ความสงบเรียบร้อย การคุ้มครองด้านสาธารณสุข หรือศีลธรรม หรือการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลอื่น

ข้อที่ ๑๖ : ๑. เด็กจะไม่ถูกแทรกแซงโดยพลการ หรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายในความเป็นส่วนตัว ครอบครัว บ้าน หรือหนังสือโต้ตอบ รวมทั้งจะไม่ถูกกระทำโดยมิชอบต่อเกียรติ และชื่อเสียง

๒. เด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายจากการแทรกแซง หรือการกระทำดังกล่าว

ข้อที่ ๑๗ : รัฐภาคียอมรับในหน้าที่อันสำคัญของสื่อมวลชน และจะประกันว่าเด็กสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและวัสดุจากแหล่งต่าง ๆ กัน ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารและวัสดุที่มุ่งส่งเสริมความผาสุก ทั้งทางสังคม จิตใจ และศีลธรรม ตลอดจนสุขภาพกายและจิตของเด็ก เพื่อการนี้รัฐภาคีจะ

ก) ส่งเสริมให้สื่อมวลชนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและวัสดุ ที่จะมีประโยชน์ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมแก่เด็ก และโดยสอดคล้องกับเจตนารมณ์ข้อ ๒๙

ข) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการผลิต แลกเปลี่ยน และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและวัสดุดังกล่าว จากแหล่งข้อมูลทางวัฒนธรรมทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ

ค) ส่งเสริมการผลิต และเผยแพร่หนังสือสำหรับเด็ก

ง) ส่งเสริมให้สื่อมวลชนให้ความสนใจเป็นพิเศษกับความจำเป็นทางด้านภาษาของเด็กที่เป็นสมาชิกของชนกลุ่มน้อย หรือชนพื้นเมือง

จ) ส่งเสริมการพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการป้องกันเด็ก จากข้อมูลข่าวสารและวัสดุที่เป็นอันตรายต่อความอยู่ดีกินดีของเด็ก ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทบัญญัติ ในข้อ ๑๓ และ ๑๘

ข้อที่ ๑๘ : ๑. รัฐภาคีจะใช้ความพยายามที่สุด เพื่อประกันให้มีการยอมรับหลักการที่ว่า ทั้งบิดาและมารดามีความรับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ตามกฎหมายแล้วแต่กรณี เป็นผู้รับผิดชอบเบื้องต้นในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นพื้นฐาน

๒. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการให้หลักประกัน และส่งเสริมสิทธิที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาฯ รัฐภาคีจะให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่บิดามารดา และผู้ปกครองตามกฎหมาย ในอันที่จะปฏิบัติความรับผิดชอบของตนในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และจะประกันให้มีการพัฒนาสถาบันการอำนวยความสะดวก และการบริการต่าง ๆ สำหรับการดูแลเด็ก

๓. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงที่จะประกันว่า บุตรของบิดามารดาที่ต้องทำงานมีสิทธิได้รับประโยชน์จากการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการดูแลเด็ก ที่พวกเขาจะมีสิทธิจะได้

ข้อที่ ๑๙ : ๑. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ด้านนิติบัญญัติ บริหาร สังคม และการศึกษา ในอันที่จะคุ้มครองเด็กจากรูปแบบทั้งปวงของความรุนแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การทำร้ายหรือการกระทำอันมิชอบ การทอดทิ้งหรือการปฏิบัติโดยประมาท การปฏิบัติที่ผิดหรือการแสวงประโยชน์ รวมถึงการกระทำอันมิชอบทางเพศขณะอยู่ในการดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือบุคคลอื่นใดซึ่งเด็กนั้นอยู่ในความดูแล

๒. ตามแต่จะเหมาะสม มาตรการคุ้มครองเช่นว่านี้ ควรรวมถึง กระบวนการที่มีประสิทธิผลสำหรับการจัดตั้งแผนงานทางสังคม ในอันที่จะให้การสนับสนุนที่จำเป็นแก่เด็กและบุคคลซึ่งเด็กนั้นอยู่ในความดูแล ตลอดจนกระบวนการที่มีประสิทธิผลสำหรับป้องกันในรูปแบบอื่น และให้มีการระบุง การรายงานการส่งเรื่องเพื่อพิจารณา การสืบสวน การปฏิบัติ และการติดตามเรื่องของกรณีการปฏิบัติที่ผิดต่อเด็ก ตามที่ระบุมาแล้วข้างต้น และในกรณีที่เหมาะสมให้ทางตุลาการเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

ข้อที่ ๒๐ : ๑. เด็กที่ถูกพรากจากสภาพครอบครัว ไม่ว่าจะโดยถาวรหรือชั่วคราว หรือที่ไม่อาจปล่อยให้อยู่ในสภาพที่ว่่านั้น เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กเอง จะได้รับการคุ้มครอง และความช่วยเหลือพิเศษที่จัดให้โดยรัฐ

๒. รัฐภาคีจะประกันให้มีการดูแลแก่เด็กเช่นว่านั้นตามกฎหมายภายใน

๓. นอกเหนือจากประการอื่นแล้ว การดูแลดังกล่าวอาจรวมถึง การจัดหาผู้อุปถัมภ์ กาฟาลาห์ ของกฎหมายอิสลาม การรับบุตรบุญธรรม หรือถ้าจำเป็นการจัดให้อยู่ในความดูแลของสถาบันที่เหมาะสมสำหรับการดูแลเด็ก ในการพิจารณาถึงหนทางแก้ไขให้คำนึงถึงการควรให้ความต่อเนื่องในการเลี้ยงดูเด็ก และภูมิหลังทางชาติพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาของเด็ก

ข้อที่ ๒๑ : รัฐภาคีซึ่งยอมรับและ/หรือยอมรับให้มีระบบการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม จะประกันว่าประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญที่สุด และจะ

ก) ประกันว่า การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเท่านั้น ซึ่งเป็นผู้กำหนดตามกฎหมายและวิธีพิจารณาที่ใช้บังคับอยู่ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสารทั้งปวงที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ว่า การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมนั้นกระทำได้เมื่อคำนึงถึงสถานภาพของเด็กเป็นบุตรบุญธรรมนั้นกระทำได้เมื่อคำนึงถึงสภาพของเด็กในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบิดามารดา ญาติพี่น้อง และผู้ปกครองตามกฎหมาย และในกรณีที่จำเป็น บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ให้ความยินยอมอย่างผู้เข้าใจเรื่องต่อการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม โดยได้รับคำปรึกษาตามที่จำเป็น

ข) ยอมรับว่าการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมข้ามประเทศอาจถือได้ว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของการดูแลเด็ก หากไม่สามารถจัดหาผู้อุปถัมภ์ หรือครอบครัวที่รับเป็นบุตรบุญธรรมให้เด็กได้ หรือไม่สามารถให้เด็กได้รับการดูแลด้วยวิธีการอันเหมาะสมในประเทศถิ่นกำเนิดของเด็กนั้น

ค) ประกันว่าเด็กที่อยู่ในข่ายของการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมข้ามประเทศ จะได้รับมาตรการคุ้มครองและมาตรฐานเช่นเดียวกับที่ใช้อยู่ในกรณีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมภายในประเทศ

ง) ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อประกันว่า ในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมข้ามประเทศนั้น การจัดหาผู้อุปการะแก่เด็ก จะไม่ส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ทางการเงินที่ไม่สมควรจากการนั้น

จ) ส่งเสริมเมื่อเป็นการเหมาะสมซึ่งความมุ่งหมายของข้อนี้ โดยการจัดทำข้อตกลง หรือข้อตกลงทวิภาคี หรือพหุภาคี และภายในกรอบนี้พยายามที่จะประกันว่า การจัดหาผู้อุปถัมภ์แก่เด็กในอีกประเทศหนึ่งนั้นได้กระทำโดยหน่วยงานหรือองค์กรที่มีอำนาจ

ข้อที่ ๒๒ : ๑. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะประกันว่า เด็กที่ร้องขอสถานะเป็นผู้ลี้ภัย หรือที่ได้รับการพิจารณาเป็นผู้ลี้ภัย หรือที่ได้รับการพิจารณาเป็นผู้ลี้ภัยตามกฎหมายหรือกระบวนการภายในหรือระหว่างประเทศที่ใช้บังคับ ไม่ว่าจะมียุติบัตรของเด็กหรือบุคคลอื่นติดตามมาด้วยหรือไม่ก็ตาม จะได้รับการคุ้มครองและความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมที่เหมาะสมในการได้รับสิทธิที่มีอยู่ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญาฯ และในตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ อันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนหรือมนุษยธรรม ซึ่งรัฐดังกล่าวเป็นภาคี

๒. เพื่อวัตถุประสงค์นี้ รัฐภาคีจะให้ความร่วมมือตามที่พิจารณาว่าเหมาะสมแก่ความพยายามใด ๆ ของทั้งองค์การสหประชาชาติ และองค์การระดับรัฐบาล หรือองค์การที่มีใช้ระดับรัฐบาลอื่นที่มีอำนาจ ซึ่งร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กเช่นว่า และในการติดตามหาบิดามารดาหรือสมาชิกอื่นของครอบครัวของเด็กผู้ลี้ภัย เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับการกลับไปอยู่ร่วมกันใหม่เป็นครอบครัวของเด็ก ในกรณีที่ไม่สามารถค้นพบบิดามารดาหรือสมาชิกอื่น ๆ ของครอบครัว เด็กนั้นจะได้รับการคุ้มครองเช่นเดียวกับเด็กที่ถูกพรากจากสภาพครอบครัว ทั้งที่เป็นการถาวรหรือชั่วคราวไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด ดังเช่นที่ระบุไว้ในอนุสัญญาฯ

ข้อที่ ๒๓ : ๑. รัฐภาคียอมรับว่าเด็กที่พิการทางร่างกายหรือจิตใจควรมีชีวิตที่สมบูรณ์และปกติสุข ในสภาวะที่ประกันในศักดิ์ศรี ส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง และเอื้ออำนวยให้เด็กมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในชุมชน

๒. รัฐภาคียอมรับในสิทธิของเด็กพิการที่ได้รับการดูแลเป็นพิเศษ และจะสนับสนุนและประกันที่จะขยาย เท่าที่กำลังทรัพยากรจะอำนวย ความช่วยเหลือซึ่งมีการร้องขอ และซึ่งเหมาะสมกับสภาพของเด็ก และสภาพการณ์ของบิดามารดา หรือบุคคลอื่นที่ดูแลเด็ก ไปยังเด็กที่อยู่ในเกณฑ์และผู้ที่ได้รับผิดชอบในการดูแลเด็ก

๓. โดยยอมรับความจำเป็นพิเศษของเด็กพิการ ความช่วยเหลือที่ให้ตามวรรค ๒ ของข้อนี้เป็นการให้เปล่าเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้ โดยพิจารณาถึงกำลังทรัพย์ของบิดามารดา หรือบุคคลอื่นที่ดูแลเด็ก และความช่วยเหลือเช่นว่าจะถูกกำหนดขึ้นเพื่อที่จะประกันว่า เด็กพิการจะสามารถอย่างมีประสิทธิภาพที่จะเข้าถึง และได้รับการศึกษา การฝึกอบรม การบริการดูแลสุขภาพ การบริการเรื่องการฟื้นฟูสภาพ การเตรียมตัวสำหรับการจ้างงาน และโอกาสทางด้านสันติภาพ ในลักษณะที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถบรรลุผลสำเร็จอย่างเต็มที่เท่าที่เป็นไปได้ในการเข้าสังคมและการพัฒนาตนเอง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาทางวัฒนธรรมและจิตใจด้วย

๔. ภายใต้บรรยากาศความร่วมมือระหว่างประเทศ รัฐภาคีจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม ในด้านการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน และด้านการรักษาเด็กพิการทางการแพทย์ ทางจิตวิทยา และทางการฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมทั้งการเผยแพร่ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิธีฟื้นฟูการศึกษา และการบริการด้านการฝึกอาชีพ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้รัฐภาคีสามารถปรับปรุงความสามารถและทักษะ และเพิ่มพูนประสบการณ์ในด้านนี้ ในเรื่องนี้ความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาควรได้รับการคำนึงถึงเป็นพิเศษ

ข้อที่ ๒๔ : ๑. รัฐภาคียอมรับในสิทธิของเด็กที่จะได้รับมาตรฐานสาธารณสุขที่สูงที่สุดเท่าที่จะหาได้ และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการบำบัดรักษาความเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสุขภาพ รัฐภาคีจะพยายามดำเนินการที่จะประกันว่าไม่มีเด็กคนใดถูกกีดรอน สิทธิในการรับบริการดูแลสุขภาพ เช่นว่านั้น

๒. รัฐภาคีจะให้มีการปฏิบัติตามซึ่งสิทธินี้อย่างเต็มที่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะดำเนินมาตรการที่เหมาะสม ดังนี้

ก) ลดการเสียชีวิตของทารก และเด็ก

ข) ประกันให้มีการให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ที่จำเป็นและการดูแลสุขภาพแก่เด็กทุกคน โดยเน้นการพัฒนาการดูแลสุขภาพขั้นปฐม

ค) ต่อสู้กับโรคภัย และทุพโภชนาการ รวมทั้งที่อยู่ภายในขอบข่ายของการดูแลสุขภาพขั้นปฐม ซึ่งนอกเหนือจากวิธีการอื่นแล้วยังดำเนินการโดยการให้เทคโนโลยีที่มีอยู่พร้อมแล้ว และโดยการจัดหาอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ และน้ำดื่มที่สะอาดอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ โดยการพิจารณาถึงอันตราย และความเสี่ยงของมลภาวะแวดล้อม

ง) ประกันให้มีการดูแลสุขภาพอย่างเหมาะสมแก่มารดา ทั้งก่อนและหลังคลอด

จ) ประกันว่าทุกส่วนของสังคม โดยเฉพาะบิดามารดาและเด็ก จะได้รับข้อมูลข่าวสาร และเข้าถึงการศึกษาและการสนับสนุนให้ใช้ความรู้พื้นฐานในเรื่องโภชนาการและสุขภาพเด็ก เรื่องประโยชน์ของการเลี้ยงดูด้วยนมมารดา เรื่องอนามัยและสุขภาพจิตของมารดา และเรื่อง การป้องกันอุบัติเหตุ

ฉ) พัฒนาการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การแนะแนวแก่บิดามารดา และการให้บริการและการศึกษาและในเรื่องการวางแผนครอบครัว

๓. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพทั้งปวง เพื่อที่จะขจัดทางปฏิบัติดั้งเดิมที่เป็นผลร้ายต่อสุขภาพของเด็ก

๔. รัฐภาคีรับที่จะส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อที่จะให้การดำเนินการให้สิทธิที่ยอมรับในข้อนี้บังเกิดผลอย่างเต็มที่ตามลำดับ เกี่ยวกับเรื่องนี้ ความจำเป็นของประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

ข้อที่ ๒๕ : รัฐภาคียอมรับในสิทธิของเด็ก ผู้ซึ่งได้รับการจัดโดยหน่วยงานที่มีอำนาจ ให้ไปได้รับการดูแล การคุ้มครอง หรือการบำบัดรักษาสุขภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจในอันที่จะได้รับการทบทวนการบำบัดรักษาที่ให้แก่เด็กเป็นระยะ ๆ ตลอดจนสภาวะแวดล้อมอื่น ๆ ทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดังกล่าว

ข้อที่ ๒๖ : ๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กทุกคน ในอันที่จะได้รับประโยชน์จากการประกันสังคม รวมถึงการประกันภัยทางสังคม และจะดำเนินมาตรการที่จำเป็น เพื่อให้สิทธินี้บังเกิดผลอย่างเต็มที่ตามกฎหมายของแต่ละประเทศ

๒. ในกรณีที่เหมาะสม การให้ประโยชน์ควรคำนึงถึงทรัพยากร และสภาวะแวดล้อมของเด็ก และบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนข้อพิจารณาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการร้องขอรับประโยชน์ซึ่งกระทำโดยเด็กผู้นั้นหรือตัวแทน

ข้อที่ ๒๗ : ๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กทุกคน ในอันที่จะได้รับมาตรฐานของการดำรงชีวิตที่เพียงพอสำหรับการพัฒนาด้านร่างกาย สมอง จิตใจ ศิลธรรม และสังคมของเด็ก

๒. บิดามารดาหรือผู้อื่นที่รับผิดชอบต่อเด็ก มีความรับผิดชอบเบื้องต้นที่จะจัดหาสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาของเด็ก ทั้งนี้ ตามความสามารถและกำลังการเงินของบุคคลเหล่านั้น

๓. ตามสภาวะและกำลังความสามารถของประเทศ รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะให้ความช่วยเหลือบิดามารดา และผู้อื่นที่รับผิดชอบต่อเด็ก ในการดำเนินตามสิทธินี้ และในกรณีที่จำเป็นรัฐภาคีจะให้ความช่วยเหลือด้านวัตถุและแผนงานสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย

๔. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ที่จะได้รับชดใช้ค่าเลี้ยงดูเด็ก คืนจากบิดามารดาหรือผู้อื่นที่มีความรับผิดชอบทางการเงินต่อเด็ก ทั้งที่อยู่ในรัฐภาคีเองและรัฐอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่บุคคลที่มีความรับผิดชอบทางการเงินต่อเด็กอาศัยอยู่ในรัฐอื่น นอกเหนือจากรัฐที่เด็กอาศัยอยู่ รัฐภาคีจะส่งเสริมการเข้าเป็นภาคีในความตกลงระหว่างประเทศ หรือการจัดทำความตกลงเช่นนั้น ตลอดจนการจัดทำข้อตกลงอื่น ๆ ที่เหมาะสม

ข้อที่ ๒๘ : ๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษา และเพื่อที่จะให้สิทธินี้บังเกิดผลตามลำดับ และบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน รัฐภาคีจะ

ก) จัดการศึกษาในระดับประถมเป็นภาคบังคับที่เด็กทุกคนสามารถเรียนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข) สนับสนุนการพัฒนาของการศึกษาระดับมัธยมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ จัดการศึกษาให้แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน และดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เช่น การนำมาใช้ซึ่งการศึกษาแบบให้เปล่า และการเสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีจำเป็น

ค) ทำให้การศึกษาในระดับสูงเปิดกว้างแก่ทุกคนบนพื้นฐานของความสามารถ โดยทุกวิธีการที่เหมาะสม

ง) ทำให้ข้อมูลข่าวสาร และการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพเป็นที่แพร่หลาย และเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน

จ) ดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ และลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน

๒. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะประกันว่า ระเบียบวินัยของโรงเรียนได้กำหนดขึ้น ในลักษณะที่สอดคล้องกับศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของเด็กและสอดคล้องกับอนุสัญญา

๓. รัฐภาคีจะส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อที่จะเกื้อกูลต่อการขจัดความเขลาและการไม่รู้หนังสือทั่วโลก และเอื้ออำนวยให้ได้รับความรู้ทางวิชาการและทางเทคนิค และวิธีการสอนสมัยใหม่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

ข้อที่ ๒๙ : ๑. รัฐภาคีตกลงว่า การศึกษาของเด็กจะมุ่งไปสู่

ก) การพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษ และความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก ให้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน

ข) การพัฒนาความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และต่อหลักการที่วางไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ

ค) การพัฒนาความเคารพต่อบิดามารดาของเด็ก เอกลักษณะทางวัฒนธรรม ภาษา และค่านิยมของเด็กนั่นเอง และต่อค่านิยมของชาติที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ และต่อค่านิยมของชาติถิ่นกำเนิดของเขา และต่ออารยธรรมอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากของเขาเอง

ง) การเตรียมเด็กให้มีชีวิตที่มีความรับผิดชอบในสังคมที่เสรีด้วยจิตสำนึกแห่งความเข้าใจกัน สันติภาพ ความอดกลั้น ความเสมอภาคทางเพศ และมิตรภาพในหมู่ชนมนุษยชนทุกกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มคนชาติ กลุ่มศาสนา ตลอดจนในหมู่คนพื้นเมืองดั้งเดิม

จ) การพัฒนาความเคารพต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

๒. ไม่มีความตอนใดในข้อนี้หรือในข้อ ๒๘ ที่จะได้รับการตีความให้เป็น การก้าวท้าวเสรีภาพของบุคคลและองค์กร ในการจัดตั้งและอำนวยความสะดวกการสถาบันทางการศึกษา แต่ทั้งนี้จะต้องเคารพต่อหลักการที่ระบุไว้ในวรรค ๑ ของข้อนี้เสมอ และต่อเงื่อนไขที่ว่าการศึกษาที่ให้ในสถาบันเหล่านั้นต้องเป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่รัฐได้วางไว้

ข้อที่ ๓๐ : ในรัฐที่มีชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ศาสนา และภาษา หรือกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิมอาศัยอยู่ เด็กที่มาจากชนกลุ่มน้อยนั้น หรือที่เป็นชนพื้นเมืองจะต้องไม่ถูกปฏิเสธซึ่งสิทธิที่จะปฏิบัติตามวัฒนธรรม ที่จะนับถือและปฏิบัติทางศาสนา หรือสิทธิที่จะใช้ภาษาของตนในชุมชนกับสมาชิกอื่นในกลุ่มเดียวกัน

ข้อที่ ๓๑ : ๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะมีการพักและเวลาพักผ่อน การเข้าร่วมกิจกรรม การละเล่นทางสันทนาการที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และการมีส่วนร่วมอย่างเสรีในทางวัฒนธรรมและศิลปะ

๒. รัฐภาคีจะเคารพและส่งเสริมสิทธิของเด็ก ที่จะเข้ามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทางวัฒนธรรมและศิลปะ และจะสนับสนุนการใช้โอกาสที่เหมาะสมเท่าเทียมกัน สำหรับกิจกรรมทางวัฒนธรรม ศิลปะ สันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ

ข้อที่ ๓๒ : ๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และจากการทำงานใดที่นำจะเป็นการเสี่ยงอันตราย หรือที่ขัดขวางการศึกษาของเด็ก หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือการพัฒนาทางร่างกาย สมอง จิตใจ ศีลธรรม และสังคมของเด็ก

๒. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการทางนิติบัญญัติ บริหาร สังคม และการศึกษา เพื่อประกันให้มีการดำเนินการตามข้อนี้ เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว และโดยคำนึงถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ รัฐภาคีจะ

ก) กำหนดอายุขั้นต่ำสำหรับการรับเข้าทำงาน

ข) กำหนดกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมง และสถานภาพการทำงาน

ค) กำหนดบทลงโทษ หรือวิธีการลงโทษอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพื่อประกันให้ข้อนี้มีผลใช้บังคับจริงจัง

ข้อที่ ๓๓ : รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้งมาตรการทางนิติบัญญัติ บริหาร สังคม และทางการศึกษาที่จะคุ้มครองเด็กจากการใช้โดยผิดกฎหมายซึ่งยาเสพติด รวมทั้งสารที่มีพิษต่อจิตประสาทอื่น ๆ ที่ได้นิยามไว้ในสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และที่จะป้องกันการใช้เด็กเพื่อการผลิต และค้าโดยผิดกฎหมายซึ่งสารเช่นนั้น

ข้อที่ ๓๔ : รัฐภาคีรับที่จะคุ้มครองเด็กจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และการกระทำทางเพศที่มีขอบทุกรูปแบบเพื่อการนี้ รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ทั้งมาตรการภายในประเทศ และมาตรการทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อป้องกัน

ก) การชักจูง หรือบีบบังคับเด็กให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเพศใด ๆ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข) การแสวงประโยชน์จากเด็กในการค้าประเวณี หรือการกระทำอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเพศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ค) การแสวงประโยชน์จากเด็กในการแสดงลามกอนาจาร และที่เกี่ยวกับสิ่งลามกอนาจาร

ข้อที่ ๓๕ : รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ทั้งในระดับประเทศระดับภูมิภาค และพหุภาคี เพื่อป้องกันการลักพา การขาย หรือการลักลอบค้าเด็ก ไม่ว่าจะด้วยวัตถุประสงค์ใด หรือในรูปแบบใด

ข้อที่ ๓๖ : รัฐภาคีจะคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทุกรูปแบบอื่นทั้งหมด ที่เป็นผลร้ายต่อสวัสดิภาพของเด็กไม่ว่าในด้านใด

ข้อที่ ๓๗ : รัฐภาคีประกันว่า

ก) จะไม่มีเด็กคนใดได้รับการทรมาน หรือถูกปฏิบัติ หรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือต่ำช้า จะไม่มีการลงโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิตที่ไม่มีโอกาสจะได้รับการปล่อยตัว สำหรับความผิดที่กระทำโดยบุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

ข) จะไม่มีเด็กคนใดถูกลิดรอนเสรีภาพโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยผลการ จับกุมกักขังหรือจำคุกเด็กจะต้องเป็นไปตามกฎหมาย และจะใช้เป็นมาตรการสุดท้ายเท่านั้น และให้มีระยะเวลาที่สั้นที่สุดอย่างเหมาะสม

ค) เด็กทุกคนที่ถูกลิดรอนเสรีภาพจะได้รับการปฏิบัติด้วยมนุษยธรรม และด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีแต่กำเนิดของมนุษย์ และในลักษณะที่คำนึงถึงความต้องการของบุคคล ในวัยนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กทุกคนที่ถูกลิดรอนเสรีภาพจะถูกแยกต่างหากจากผู้ใหญ่ เว้นแต่ จะพิจารณาเห็นว่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อเด็กที่จะไม่แยกเช่นนั้น และเด็กจะมีสิทธิที่จะคงการติดต่อกับครอบครัวทางหนังสือตอบโต้ และการเยี่ยมเยียน เว้นแต่ในสภาพการณ์พิเศษ

ง) เด็กทุกคนที่ถูกลิดรอนเสรีภาพมีสิทธิที่จะขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือทางอื่นที่เหมาะสมโดยพลัน ตลอดจนสิทธิที่จะคัดค้านความชอบด้วยกฎหมายของการลิดรอนเสรีภาพ ของเขาต่อศาล หรือหน่วยงานที่มีอำนาจอื่นที่เป็นอิสระและเป็นกลาง และที่จะได้รับคำวินิจฉัยโดยพลัน ต่อการดำเนินการเช่นว่า

ข้อที่ ๓๘ : ๑. รัฐภาคีรับที่จะเคารพ และประกันให้มีความเคารพต่อกฎเกณฑ์ แห่งกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับกับรัฐภาคี ในกรณีพิพาทกันด้วยอาวุธ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเด็ก

๒. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่สามารถกระทำได้ทั้งปวงที่จะประกันว่าบุคคล ที่มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี จะไม่มีส่วนร่วมโดยตรงในการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน

๓. รัฐภาคีจะหลีกเลี่ยงการเกณฑ์บุคคลใด ๆ ที่มีอายุไม่ถึง ๑๕ ปี เข้าประจำ กองทัพ ในการเกณฑ์บุคคลที่มีอายุถึง ๑๕ ปีแต่ไม่ถึง ๑๘ ปีนั้น รัฐภาคีจะพยายามเกณฑ์บุคคล ที่มีอายุมากที่สุดก่อน

๔. ตามพันธกรณีภายใต้กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในอันที่จะ คุ้มครองประชาชนพลเรือนในการพิพาทกันด้วยอาวุธนั้น รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่สามารถกระทำได้ ทั้งปวง ที่จะประกันให้ความคุ้มครอง และดูแลเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการพิพาทกันด้วยอาวุธ

ข้อที่ ๓๙ : รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ที่จะส่งเสริมการฟื้นฟู ทั้งทางร่างกายและจิตใจ และการกลับคืนสู่สังคมของเด็กที่ได้รับเคราะห์จากการละเลยในรูปแบบใด ๆ การแสวงหาประโยชน์การกระทำอันมิชอบ การทรมานหรือการลงโทษ หรือการปฏิบัติที่โหดร้าย

ไร้มนุษยธรรมหรือตํ่าช้าโดยรูปแบบอื่น หรือการพิพาทกันด้วยอาวุธ การฟื้นฟูหรือการกลับคืนสู่สังคมดังกล่าว จะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ การเคารพตนเอง และศักดิ์ศรีของเด็ก

ข้อที่ ๔๐ : ๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กทุกคนที่ถูกกล่าวหา ตั้งข้อหา หรือถูกถือว่าได้ฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ที่จะได้รับการปฏิบัติต่อในลักษณะที่สอดคล้องกับการส่งเสริมความสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าของเด็ก ซึ่งจะเสริมความเคารพของเด็กต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้อื่น และในลักษณะที่ต้องคำนึงถึงอายุของเด็กและความปรารถนาที่จะส่งเสริมการกลับคืนสู่สังคมและการมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ของเด็กในสังคม

๒. เพื่อการนี้ และโดยคำนึงถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับตราสารระหว่างประเทศ รัฐภาคีประกันว่า

ก) จะไม่มีเด็กคนใดถูกกล่าวหา ตั้งข้อหา หรือถูกถือว่าได้ฝ่าฝืนกฎหมายอาญาโดยเหตุแห่งการกระทำหรืองดเว้นการกระทำ ซึ่งไม่ต้องห้ามตามกฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ในขณะที่การกระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้นเกิดขึ้น

ข) เด็กทุกคนถูกกล่าวหา หรือตั้งข้อหาว่าได้ฝ่าฝืนกฎหมายอาญาอย่างน้อยที่สุดจะได้รับหลักประกันดังต่อไปนี้

๑. ได้รับการสันนิษฐานว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะได้รับการพิสูจน์ว่ามีความผิดตามกฎหมาย

๒. ได้รับการแจ้งข้อหาทันทีและโดยตรง และในกรณีที่เหมาะสม โดยบิดามารดาหรือผู้ปกครองตามกฎหมาย และจะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือทางอื่นที่เหมาะสม เพื่อการเตรียมและการสู้คดีของเด็ก

๓. ได้รับการตัดสินใจโดยไม่ชักช้า โดยหน่วยงานหรือองค์กรทางตุลาการที่มีอำนาจเป็นอิสระและเป็นกลาง ในการพิจารณาความอย่างยุติธรรมตามกฎหมาย ทั้งนี้ ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือทางอื่นที่เหมาะสม เว้นเสียแต่เมื่อพิจารณาเห็นว่าจะไม่เป็นประโยชน์สูงสุดกับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อคำนึงถึงอายุของเด็ก หรือสถานการณ์ บิดามารดาหรือผู้ปกครองตามกฎหมาย

๔. จะไม่ถูกบังคับให้เบิกความหรือสารภาพผิด สามารถซักถามหรือซักค้านพยาน และให้พยานของตนเข้ามามีส่วนร่วม และให้มีการซักถามพยานแทนตนภายใต้เงื่อนไขแห่งความเท่าเทียมกัน

๕. หากพิจารณาว่าได้มีการฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ก็ให้การวินิจฉัยหรือมาตรการใดที่กำหนดโดยผลของการวินิจฉัยนั้น ได้รับการทบทวนโดยหน่วยงานหรือองค์กรตุลาการที่มีอำนาจเป็นอิสระและเป็นกลางในระดับสูงขึ้นไป

๖. ให้ความช่วยเหลือของล่ามโดยไม่คิดมูลค่า หากเด็กไม่สามารถเข้าใจ หรือพูดภาษาที่ใช้อยู่

๗. ในทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา ให้เคารพต่อเรื่องส่วนตัวของเด็กอย่างเต็มที่

๓. รัฐภาคีจะหาทางส่งเสริมให้มีการตรากฎหมาย กำหนดกระบวนการวิธีพิจารณา จัดตั้งหน่วยงานและสถาบัน ซึ่งจะใช้เป็นกรณีเฉพาะกับเด็กที่ถูกกล่าวหา ตั้งข้อหา หรือถูกถือว่าได้ฝ่าฝืน กฎหมายอาญา และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ก) การกำหนดอายุขั้นต่ำ ซึ่งเด็กที่มีอายุน้อยกว่านั้นจะถูกถือว่าไม่มี ความสามารถที่จะฝ่าฝืนกฎหมายอาญาได้

ข) เมื่อเห็นว่าเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ ให้กำหนดมาตรการ ที่จะใช้กับเด็กเหล่านั้น โดยไม่ต้องอาศัยกระบวนการทางตุลาการ ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าสิทธิมนุษยชน และการคุ้มครองตามกฎหมาย จะได้รับการเคารพอย่างเต็มที่อยู่

๔. การดำเนินงานต่าง ๆ เช่น คำสั่งให้มีการดูแล แนะนำ และควบคุม การให้คำปรึกษา การภาคทัณฑ์ การอุปการะดูแล แผนงานการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ และทางอื่น นอกเหนือจากการให้สถาบันเป็นผู้ดูแล จะต้องมิใช่เพื่อบังคับว่าเด็กจะได้รับการปฏิบัติ ในลักษณะที่เหมาะสมแก่ความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก และได้สัดส่วนกับทั้งสภาพการณ์ และความผิดของเด็ก

ข้อที่ ๔๑ : ไม่มีส่วนใดในอนุสัญญานี้ จะมีผลกระทบต่อบทบัญญัติใด ๆ ซึ่งขัดขวางให้สิทธิ ของเด็กบังเกิดผลมากกว่า ซึ่งอาจปรากฏอยู่ใน

- กฎหมายของรัฐภาคี หรือ
- กฎหมายระหว่างประเทศที่มีผลใช้บังคับกับรัฐนั้น

ส่วนที่ ๒

ข้อที่ ๔๒ : รัฐภาคีรับที่จะดำเนินการให้หลักการและบทบัญญัติในอนุสัญญานี้ เป็นที่รับรู้ กันอย่างกว้างขวาง ทั้งแก่ผู้ใหญ่และเด็ก ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและจริงจัง

ข้อที่ ๔๓ : ๑. เพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบความคืบหน้าของรัฐภาคี ในการทำให้ พันธกรณีซึ่งจะต้องดำเนินการตามอนุสัญญานี้บังเกิดผล ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กขึ้น ซึ่งจะทำหน้าที่ดังที่กำหนดไว้ต่อไป

๒. ให้คณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญสิบคน ที่มีสถานะทางศีลธรรมสูง และเป็นที่ยอมรับในความสามารถในด้านที่อนุสัญญานี้ครอบคลุมถึง รัฐภาคีจะเลือกตั้งสมาชิก จากคณะกรรมการจากคนชาติของตน และสมาชิกของคณะกรรมการนี้จะทำหน้าที่ในฐานะส่วนตัว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการกระจายทางภูมิศาสตร์อย่างเป็นธรรม และคำนึงถึงระบบกฎหมายหลัก

๓. ให้มีการเลือกตั้งของสมาชิกของคณะกรรมการ โดยการลงคะแนนลับ จากรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อโดยรัฐภาคี รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจเสนอนามบุคคลจากคนชาติของตน ได้หนึ่งคน

๔. การเลือกตั้งคณะกรรมการครั้งแรก จะมีขึ้นไม่ช้ากว่าหกเดือนหลังจากวันที่ อนุสัญญานี้มีผลบังคับใช้ และหลังจากนั้นให้มีการเลือกตั้งอีกทุกสองปี อนึ่งอย่างน้อยสี่เดือน ก่อนวันเลือกตั้งแต่ละครั้ง เลขาธิการสหประชาชาติจะทำหนังสือเชิญรัฐภาคีให้เสนอนามผู้สมัครภายใน สองเดือน หลังจากนั้นเลขาธิการฯ จะจัดทำรายชื่อตามลำดับอักษรของผู้ที่ได้รับการเสนอนาม โดยระบุถึงรัฐภาคีที่เป็นผู้เสนอนาม และส่งรายชื่อไปยังรัฐภาคีอนุสัญญานี้

๕. การเลือกตั้งจะกระทำขึ้นในการประชุมของรัฐสภา ซึ่งจัดโดยเลขาธิการฯ ๓ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ ในการประชุมดังกล่าว ซึ่งสองในสามของรัฐสภา ประกอบขึ้นเป็นองค์ประชุมนั้น บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกของคณะกรรมการ คือ ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด และได้รับเสียงข้างมากเด็ดขาดจากผู้แทนรัฐสภาที่เข้าร่วมและออกเสียง

๖. สมาชิกของคณะกรรมการจะได้รับเลือกตั้งให้อยู่ในวาระคราวละสี่ปี และจะมีสิทธิได้รับเลือกตั้งซ้ำหากได้รับการเสนอนามอีก สมาชิกห้าคนของสมาชิกทั้งหมดที่ได้รับการเลือกตั้งในครั้งแรกจะหมดวาระเมื่ออยู่ในตำแหน่งครบสองปี ประธานของที่ประชุมจะเป็นผู้เลือกนามของสมาชิกทั้งห้า นั้น โดยการจับฉลากทันทีหลังจากการเลือกตั้งครั้งแรก

๗. หากมีสมาชิกคนใดของคณะกรรมการเสียชีวิต หรือลาออก หรือประกาศว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการได้อีกต่อไปไม่ว่าด้วยเหตุผลใด รัฐสภาที่เสนอนามสมาชิกผู้นั้นจะแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญอีกคนหนึ่งจากบรรดาคณะชาติของตนเพื่อทำหน้าที่ตามวาระที่เหลือ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของคณะกรรมการ

๘. คณะกรรมการจะกำหนด ระเบียบ ข้อบังคับการประชุมของตนเอง

๙. คณะกรรมการจะเลือกเจ้าหน้าที่ของตน โดยมีวาระสองปี

๑๐. การประชุมของคณะกรรมการ โดยปกติจะจัด ณ สำนักงานใหญ่ องค์การสหประชาชาติ หรือ ณ สถานที่อื่นที่สะดวกซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการ โดยปกติ คณะกรรมการจะประชุมเป็นประจำทุกปี ระยะเวลาการประชุมของคณะกรรมการจะได้รับการกำหนด และทบพันในกรณีที่เป็น โดยการประชุมของรัฐสภาของอนุสัญญาฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของสมัชชาใหญ่

๑๑. เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดเจ้าหน้าที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น สำหรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลของคณะกรรมการภายใต้อนุสัญญาฯ

๑๒. โดยความเห็นชอบของสมัชชาใหญ่ สมาชิกของคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นภายใต้อนุสัญญาฯ จะได้รับเงินตอบแทนจากแหล่งเงินของสหประชาชาติ ตามข้อกำหนด และเงื่อนไขที่สมัชชาใหญ่เป็นผู้กำหนด

ข้อที่ ๔๔ : ๑. รัฐสภาที่รับที่จะเสนอรายงานต่อคณะกรรมการ โดยผ่านเลขาธิการสหประชาชาติในเรื่องมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลรับเอา ซึ่งทำให้สิทธิได้รับการรับรองในอนุสัญญาฯ บังเกิดผล และในเรื่องความคืบหน้าของการใช้สิทธิเหล่านั้น

ก) ภายในสองปี นับจากวันที่อนุสัญญาฯ นี้มีผลใช้บังคับต่อรัฐสภาที่เกี่ยวข้อง

ข) ทุก ๆ ห้าปี หลังจากนั้น

๒. รายงานที่สร้างขึ้นตามข้อนี้ จะระบุถึงปัจจัยและปัญหาต่าง ๆ ถ้ามีที่ส่งผลกระทบต่อระดับการปฏิบัติตามพันธกรณีตามอนุสัญญาฯ ให้รายงานเหล่านั้นมีข้อมูลข่าวสารเพียงพอสำหรับให้คณะกรรมการเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงการดำเนินตามอนุสัญญาฯ ในประเทศที่เกี่ยวข้องด้วย

๓. รัฐสภาที่ได้เสนอรายงานฉบับแรกเริ่มที่สมบูรณ์ให้แก่คณะกรรมการแล้ว ไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลข่าวสารพื้นฐานที่ได้ให้ไว้แล้วแต่ต้นอีกในรายงานฉบับต่อ ๆ ไป ที่เสนอตามนัยแห่งวรรค ๑ (ข) ของข้อนี้

๔. คณะกรรมการอาจขอข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามอนุสัญญานี้ เพิ่มเติมจากรัฐภาคี

๕. คณะกรรมการจะรายงานกิจกรรมของตนต่อสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ โดยผ่านคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมทุก ๆ สองปี

๖. รัฐภาคีจะทำให้รายงานดังกล่าว เป็นที่ทราบกันอย่างกว้างขวางในประเทศตน

ข้อที่ ๔๕ : เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามอนุสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านที่อนุสัญญาครอบคลุมถึง

ก) ทบวงการชำนัญพิเศษต่าง ๆ องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ และองค์กรอื่น ๆ ของสหประชาชาติ มีสิทธิเข้าร่วมในการพิจารณาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบัญญัติต่าง ๆ ของอนุสัญญานี้ที่อยู่ในขอบข่ายอำนาจขององค์กรเหล่านั้น คณะกรรมการอาจเชิญทบวงการชำนัญพิเศษ องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติและองค์กรที่มีอำนาจอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาว่าเหมาะสมมาให้คำปรึกษาเฉพาะด้าน ในเรื่องการปฏิบัติตามอนุสัญญานี้ในเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายอำนาจขององค์กรเหล่านั้น คณะกรรมการอาจเชิญทบวงการชำนัญพิเศษ องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ และองค์กรของสหประชาชาติอื่น ๆ ให้เสนอรายงานเรื่องการปฏิบัติตามอนุสัญญาในเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายกิจกรรมขององค์กรนั้น ๆ

ข) คณะกรรมการจะนำส่งรายงานใด ๆ จากรัฐภาคีที่มีคำร้อง หรือที่ระบุความต้องการคำปรึกษา หรือความช่วยเหลือทางเทคนิค พร้อมด้วยข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการต่อคำร้องขอ หรือข้อระบุความต้องการเหล่านั้น หากมีไปยังทบวงการชำนัญพิเศษ องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ และองค์กรที่มีอำนาจอื่น ๆ ตามที่พิจารณาเห็นเหมาะสม

ค) คณะกรรมการอาจเสนอแนะต่อสมัชชาใหญ่ ขอให้เลขาธิการฯ ดำเนินการศึกษาในนามคณะกรรมการในประเด็นเฉพาะที่เกี่ยวกับสิทธิของเด็ก

ง) คณะกรรมการอาจจัดทำข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะทั่วไป โดยอาศัยข้อมูลข่าวสารที่ได้รับตามข้อ ๔๔ และ ๔๕ ของอนุสัญญานี้ ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะทั่วไปดังกล่าว จะถูกส่งไปให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง และรายงานไปยังสมัชชาใหญ่พร้อมข้อวิจารณ์จากรัฐภาคีหากมี

ส่วนที่ ๓

ข้อที่ ๔๖ : อนุสัญญานี้จะเปิดให้มีการลงนามโดยรัฐทั้งปวง

ข้อที่ ๔๗ : อนุสัญญานี้ต้องได้รับการสัตยาบัน เลขาธิการสหประชาชาติจะเป็นผู้เก็บรักษาสัตยาบันสาร

ข้อที่ ๔๘ : อนุสัญญานี้จะยังคงเปิดสำหรับการภาคยานุวัติโดยรัฐ เลขาธิการสหประชาชาติจะเป็นผู้เก็บรักษาภาคยานุวัติสาร

ข้อที่ ๔๙ : ๑. อนุสัญญานี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบ นับจากวันที่สัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ยี่สิบได้มอบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

๒. สำหรับรัฐแต่ละรัฐที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติอนุสัญญานี้ ภายหลังจากการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ยี่สิบไว้แล้ว อนุสัญญานี้จะมีผลใช้บังคับกับรัฐนั้น ๆ ในวันที่สามสิบนับจากวันที่รัฐนั้นได้มอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสาร

ข้อที่ ๕๐ : ๑. รัฐภาคีใดๆ อาจเสนอข้อแก้ไข และยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติจากนั้น เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องส่งข้อแก้ไขที่เสนอมานั้นต่อรัฐภาคีต่าง ๆ พร้อมกับคำร้องขอให้รัฐภาคี ระบุว่า ตนต้องการให้มีการประชุมของรัฐภาคีเพื่อวัตถุประสงค์ในการพิจารณาและลงคะแนนเสียง ต่อข้อเสนอแนะหรือไม่ ในกรณีที่ภายในสี่เดือนนับจากวันที่ได้ส่งข้อเสนอแนะ มีรัฐภาคีจำนวนอย่างน้อย ที่สุดหนึ่งในสามเห็นด้วยกับการจัดประชุมดังกล่าว เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดประชุมภายใต้ การสนับสนุนของสหประชาชาติ ขอแก้ไขใด ๆ ที่รัฐภาคีส่วนใหญ่ซึ่งเข้าประชุม และลงคะแนนเสียง ในการประชุมได้รับเอาไว้ จะถูกเสนอต่อสมัชชาใหญ่เพื่อให้ความเห็นชอบ

๒. ข้อแก้ไขที่ได้รับการรับเอาตามวรรค ๑ ของข้อนี้ จะมีผลใช้บังคับเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ และได้รับการยอมรับโดยเสียงส่วนใหญ่จำนวนสองในสาม ของรัฐภาคี

๓. เมื่อข้อแก้ไขนี้มีผลใช้บังคับ ข้อแก้ไขนั้นจะมีผลผูกพันกับรัฐภาคี ที่ให้การยอมรับ รัฐภาคีอื่นจะยังคงผูกพันตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ และตามข้อแก้ไข ก่อนหน้านั้นใด ๆ ที่รัฐภาคีดังกล่าวได้ให้การยอมรับแล้ว

ข้อที่ ๕๑ : ๑. เลขาธิการสหประชาชาติจะรับและเวียนให้รัฐทั้งปวง ซึ่งตัวบทข้อสงวน ที่รัฐได้กำหนดไว้เมื่อเวลาให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติ

๒. ห้ามมิให้ตั้งข้อสงวนที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความมุ่งหมาย ของอนุสัญญานี้

๓. อาจถอนข้อสงวนในเวลาใดก็ได้ โดยการแจ้งการถอนนั้นแก่เลขาธิการ สหประชาชาติ ซึ่งจะแจ้งให้รัฐทั้งปวงทราบต่อไป การแจ้งดังกล่าวมีผลตั้งแต่วันที่เลขาธิการ สหประชาชาติได้รับการแจ้งนั้น

ข้อที่ ๕๒ : รัฐภาคีอาจบอกเลิกอนุสัญญานี้ โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยัง เลขาธิการสหประชาชาติ การบอกเลิกจะมีผลหนึ่งปีหลังจากวันที่เลขาธิการสหประชาชาติได้รับการแจ้ง ดังกล่าว

ข้อที่ ๕๓ : เลขาธิการสหประชาชาติได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้เก็บรักษาอนุสัญญานี้

ข้อที่ ๕๔ : • ต้นฉบับของอนุสัญญานี้ ซึ่งทำไว้เป็นภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน มีความถูกต้องเท่าเทียมกัน จะเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

• เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มที่ลงนามข้างท้ายนี้ซึ่งได้รับมอบอำนาจ โดยชอบจากรัฐบาลของตนได้ลงนามในอนุสัญญานี้

สภาเด็กและเยาวชนในประเทศต่าง ๆ*

หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ สภาเด็กและเยาวชนจึงเกิดขึ้นในประเทศไทย การดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชนของสภาเด็กและเยาวชนบางจังหวัดสามารถนำมาศึกษาเป็นกรณีตัวอย่างได้เป็นจำนวนมาก ที่สะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์สูงสุดที่ประเทศไทยจะได้รับจากการเลือกตัวแทนสภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอ จังหวัด และประเทศ คุณสมบัติเด่นเฉพาะจะเกิดขึ้นมากมายในเรื่องของจิตอาสา จิตสาธารณะ บุคลิกภาพประชาธิปไตย ภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เด็กและเยาวชนจะผ่านกระบวนการขัดเกลาจากสังคมรอบข้างด้วยโครงการ กิจกรรมที่หลากหลายที่คิดค้นกันขึ้นมา และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีความสำเร็จและก้าวหน้าพอสมควรถึงแม้จะมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้าง เช่น งบประมาณและแหล่งทุนที่มีอย่างจำกัด การเอาใจใส่จากหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลตามกฎหมาย ยังไม่ส่งเสริมและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ การสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนยังอยู่ในขอบเขตจำกัด และความรู้และประสบการณ์ในการทำงานยังน้อย เป็นต้น แต่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีความพยายามที่จะช่วยเหลือสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับให้เข้มแข็ง อิสระและมีเอกลักษณ์ของตนเองในที่สุด

เพื่อให้เห็นตัวอย่างสภาเด็กและเยาวชนในประเทศต่าง ๆ ที่แต่ละประเทศให้ความสำคัญในเรื่องนี้ไว้ นายกิตติ สมานไทย ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์เด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้นำเสนอรูปแบบของสภาเด็กและเยาวชนในประเทศต่าง ๆ เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบดังนี้

สาธารณรัฐประชาชนจีน

สหพันธ์เยาวชนแห่งชาติจีน (AI - China Youth Federation หรือ ACYF) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๙๒ เป็นองค์กรของประชาชนภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน (ประธานาธิบดีจีน หูจิ่นเทา เป็นอดีตประธานสหพันธ์เยาวชนแห่งชาติจีน)

ACYF จะประกอบด้วยองค์กรเครือข่ายที่เรียกว่าสหพันธ์เยาวชนในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับมณฑล (Province) ระดับอำเภอ (Country) ระดับเมือง (City) ซึ่งจะมีการทำงานเชื่อมโยงด้านนโยบาย ตั้งแต่ระดับชาติลงมาในแนวทางเดียวกัน แต่การปฏิบัติงานในแต่ละระดับก็จะสามารถดำเนินการได้โดยหน่วยงานแต่ละระดับเอง ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการและงบประมาณ นอกจากนี้การเชื่อมโยงเครือข่ายเกิดจากการมีผู้แทนเยาวชน/ผู้ทำงานเยาวชนจากระดับต่าง ๆ อยู่ในระดับที่กว้างขึ้น

* ที่มา : เอกสารวิชาการ เรื่อง “สภาเด็กและเยาวชนกับการมีส่วนร่วมในทางการเมือง The Political participation of The youth council of Thailand”, โดย นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์, การฝึกอบรมหลักสูตรนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย, วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, หน้า ๘ - ๑๑

เช่น มีผู้แทนสหพันธ์เยาวชนชุมชนจากทุกชุมชนอยู่ในสหพันธ์เยาวชนเมือง มีผู้แทนสหพันธ์เยาวชนทุกมณฑลอยู่ในสหพันธ์เยาวชนแห่งชาติ ซึ่งผู้แทนในแต่ละระดับนี้จะเลือกตั้งตัวแทนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการเยาวชนต่อไป

โครงสร้างการบริหารของ ACYF จะประกอบด้วยตัวแทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากระดับล่างขึ้นมาเป็นตัวแทนในระดับประเทศ และมีวาระผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทุก ๕ ปี

นอกจากนั้น ACYF ยังมีองค์กรสมาชิกอื่น ๆ ที่ทำงานด้านเยาวชนเฉพาะเรื่อง เช่น The Chinese Young Volunteers Association, The Chinese Young Entrepreneur Association ฯลฯ องค์กรเหล่านี้เน้นงานด้านอาสาสมัคร ที่เยาวชนในภาคส่วนต่าง ๆ จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศจากสถานะที่ตนเองเป็นอยู่ และนอกจากนี้ยังมีผู้แทนเยาวชนจากทุกภาคส่วนของสังคม ได้แก่ สถานประกอบการ (เช่น ท่าอากาศยาน โรงงาน) บริษัทเอกชน สถาบันการศึกษา เป็นต้น เข้าไปเป็นตัวแทนในคณะกรรมการด้วย เพื่อทำหน้าที่บริหารด้านการส่งผ่านนโยบายด้านการพัฒนาเยาวชนจากพรรคคอมมิวนิสต์จีนลงไปสู่แนวทางปฏิบัติในทุกระดับ

ปัจจัยความสำเร็จของงานเยาวชนในประเทศจีนนั้น นับว่าจะเกิดจากการจัดโครงสร้างที่ชัดเจนในการจัดตั้งหน่วยงานเทียบเท่าระดับกระทรวง ซึ่งดูแลภาพรวมในเรื่องนโยบายระดับประเทศ ขณะเดียวกันการบริหารนโยบายเกิดจากการมีส่วนร่วมของหน่วยงานเครือข่ายทั่วประเทศ และการมีส่วนร่วมของเยาวชนในทุกระดับ ที่จะนำนโยบายที่ผู้บริหารประเทศกำหนดไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

สหภาพเยาวชนคอมมิวนิสต์โฮจิมินห์ (Ho Chi Communist Youth Union) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นองค์กรภาคการเมืองและสังคมของเยาวชนเวียดนามภายใต้การนำและการฝึกฝนจากพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามและอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์

สมาชิกของสหภาพประกอบด้วยเยาวชนผู้นำที่มีหัวก้าวหน้าและต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ของพรรค เป้าหมายของความเป็นเอกราชของชาติและลัทธิสังคมนิยม

ขณะเดียวกัน หน่วยงานที่เรียกว่า สหพันธ์เยาวชนแห่งชาติเวียดนาม (Vietnam Youth Federation หรือ VYF) จะทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางเทียบเท่าระดับกระทรวงที่ดูแลงานด้านเยาวชนขึ้นกับคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม และมีโครงสร้างเช่นเดียวกับสหพันธ์เยาวชนแห่งชาติจีน โดยในสถาบันต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา บริษัท ฯลฯ ต่างมีชมรมหรือ Youth Association ซึ่งจะเป็นเวที/พื้นที่สำหรับเยาวชนในการทำงานด้านอาสาสมัครเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาประเทศทุกแห่ง

ปัจจัยความสำเร็จของงานเยาวชนในเวียดนามนั้น นอกจากความยึดมั่นในอุดมการณ์ความรักชาติและผู้นำแล้ว การมีพื้นที่ให้เยาวชนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการบริหารด้านเยาวชนเอง นับเป็นเรื่องที่สำคัญและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอีกด้วย

สาธารณรัฐสิงคโปร์

สภาเยาวชนสิงคโปร์ (National Council หรือ NYC) เป็นหน่วยงานภาครัฐภายใต้รัฐบาลสิงคโปร์ หัวหน้าหน่วยงานในตำแหน่งประธานสภา ได้แก่ เลขาธิการรัฐสภา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนา ชุมชน เยาวชน และกีฬา กรรมการสภาประกอบด้วยกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานเยาวชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานสวัสดิการอาสาสมัคร สื่อ และหน่วยงานภาคเอกชน ทำหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชนของประเทศ โดยการดำเนินโครงการต่าง ๆ การสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำของเยาวชนในชุมชน และการเพิ่มศักยภาพในการพึ่งพาตนเองได้ให้กับเยาวชนกลุ่มต่าง ๆ และเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง

NYC เป็นหน่วยงานประสานงานด้านเยาวชนระดับชาติ จึงเน้นที่จะให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ เช่น การทำวิจัยและศึกษา การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ การพัฒนาเครื่องมือและทรัพยากร เพื่อพัฒนาเยาวชนและหน่วยงานเยาวชนภาคส่วนต่าง ๆ

ปัจจัยความสำเร็จของงานเยาวชนในสิงคโปร์ เกิดจากความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ขณะเดียวกันรัฐบาลยังให้ความสำคัญกับการสร้างชุมชนที่แวดล้อมเยาวชนให้เอื้อต่อการพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้ และเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนา ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ ไปจนถึงการนำไปสู่การปฏิบัติ

ประเทศญี่ปุ่น

หน่วยงานรับผิดชอบ คือ National Assembly for Youth Development หรือ NAYD ร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัด (Prefecture) และเมือง (Municipality) และหน่วยงานเยาวชนอื่น ๆ ทั่วประเทศ

แนวนโยบายหลักในการดำเนินงาน

๑. ส่งเสริมสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมให้เยาวชนสามารถพัฒนาตนเองได้
๒. เปิดโอกาสให้เยาวชนและดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมของเยาวชน ในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการ ด้วยการริเริ่มของเยาวชนเอง
๓. เปิดโอกาสให้เยาวชนได้แลกเปลี่ยนและมีส่วนร่วมในการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้คนต่างวัยและมีความแตกต่างกันทางพื้นฐานด้านวัฒนธรรม
๔. สร้างโอกาสให้เยาวชนได้เตรียมตนเองเพื่ออุทิศตนให้กับชุมชนและสังคมโลก
๕. สนับสนุนให้ผู้ปกครองซึ่งมีหน้าที่โดยตรง ได้มีบทบาทที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูเด็ก
๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของภาคีทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่มีความประสงค์จะช่วยพัฒนาเยาวชน
๗. สนับสนุนสถานศึกษา รัฐบาลท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ให้เกิดความร่วมมือและร่วมกันพัฒนาเยาวชน
๘. รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการพัฒนาเยาวชน

๙. ให้ความรู้และฝึกอบรมผู้ทำงานเยาวชนและผู้นำเยาวชนซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเยาวชน

๑๐. ส่งเสริมความร่วมมือโดยใกล้ชิดระหว่างองค์การและหน่วยงานด้านการพัฒนาเยาวชนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

คุณลักษณะ ๑๐ ประการที่รัฐบาลญี่ปุ่นต้องการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน

๑. ตรงต่อเวลา
๒. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
๓. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
๔. มีความสะอาด และเป็นระเบียบ
๕. อ่อนน้อมถ่อมตน
๖. ประหยัด
๗. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
๘. ซื่อสัตย์สุจริต
๙. ไม่นำเรื่องส่วนตัวและหน้าที่รับผิดชอบมาปะปนกัน
๑๐. ทำงานเป็นทีม

การทำคนญี่ปุ่นให้มีคุณลักษณะดังกล่าว เป็นความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนตั้งแต่สถาบันครอบครัวต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูก สถานศึกษาจะได้รับการอบรมและมีครูเป็นตัวอย่างที่ดีรวมไปถึงเมื่อเข้าทำงานคนญี่ปุ่นก็จะสืบทอดเจตนารมณ์ในหลักการประพฤติปฏิบัติตนทั้ง ๑๐ ประการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ญี่ปุ่นไม่ต้องการเฉพาะคนที่เก่งหรือฉลาดเท่านั้น เนื่องจากคนที่เก่งหรือฉลาดเท่านั้นอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้ หากไม่มีคุณลักษณะที่สังคมญี่ปุ่นต้องการดังกล่าวด้วย

มารู้จัก “สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย”

“สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย” สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานกลาง จะทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างรัฐกับเยาวชน โดยจะเป็นศูนย์กลางรับข้อมูลจากจังหวัดต่าง ๆ นำมาสะท้อนไปสู่ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในระดับนโยบายแล้วขยายผลต่อไป

นอกจากนี้ ยังทำงานร่วมกันกับหลาย ๆ องค์กร เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กรมอนามัย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ส่วนสมาชิกสภาเด็กและเยาวชน อันดับแรกจะมาจากการคัดเลือกก่อน โดยเริ่มจากการคัดเลือกกลุ่มเยาวชนเล็ก ๆ เช่น นักเรียนดีเด่นจากระดับโรงเรียนหรือประธานสภานักเรียนมาจำนวนหนึ่ง จากนั้นก็จะมีการเลือกตั้งตัวแทนในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และระดับจังหวัด ในที่สุด แต่ละสภาจังหวัด จะมีสมาชิกอยู่ประมาณ ๒๑ คน ส่วนสมาชิกส่วนกลาง ช่วงแรก ๆ ก็มาจากการจัดตั้งเช่นกัน โดยคัดเลือกเยาวชนที่มีบทบาทดีเด่นและเป็นแบบอย่างที่ดีเข้ามาเป็นสมาชิก แต่พอหลังจากที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกมาก็เริ่มให้มีการจัดการเลือกตั้งแล้วเช่นกัน

การจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบด้วย

๑. สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ

มาตรา ๒๒ กำหนดให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนอำเภอขึ้น โดยได้จัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนอำเภอทั่วประเทศ จำนวน ๘๗๗ อำเภอ ภายในภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ตรงกับวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑)

สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ประกอบด้วย

เด็กและเยาวชนที่อยู่ในเขตอำเภอนั้น

คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ประกอบด้วย

- ประธานสภา ๑ คน

- ผู้บริหาร ไม่เกิน ๑๕ คน คัดเลือกจากผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่อยู่ในเขตอำเภอ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป และผู้แทนเด็กและเยาวชนซึ่งไม่ได้อยู่ในสังกัดสถานศึกษา

* ที่มา : เว็บไซต์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ www.thaihealth.or.th/Content/17758-มารู้จัก%20'สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย'.html

ที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ประกอบด้วย

๑. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ดูแลอำเภอนั้น
๓. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔. ผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

สภาเด็กและเยาวชนอำเภอมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านวิชาการและกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา กีฬา และวัฒนธรรมในท้องถิ่นของเด็กและเยาวชน
๒. จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถ และจริยธรรม
๓. เสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น

๒. สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

มาตรา ๒๕ กำหนดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน ๗๕ จังหวัด ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ตรงกับวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๑)

สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย

ผู้แทนจากคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ จำนวนไม่เกิน ๕ คน จากแต่ละสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในจังหวัด

คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย

- ประธานสภา ๑ คน
- ผู้บริหาร ไม่เกิน ๒๐ คน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

ที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัด
๓. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
๔. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
๕. ผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๕ คน

สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ประสานงานระหว่างสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดหรือเขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี
๒. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเผยแพร่ด้านวิชาการ การศึกษา กีฬา และวัฒนธรรม
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และสถานศึกษาในเขตจังหวัดหรือเขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน
๔. ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

๓. สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๘ กำหนดให้มีสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ตรงกับวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๑)

สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๑. ผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาจากสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมาจาก
 - ๑.๑ ผู้แทนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกิน ๒๐ คน
 - ๑.๒ ผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกิน ๒๐ คน
 - ๑.๓ ผู้แทนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกิน ๒๐ คน
๒. ผู้แทนเด็กและเยาวชนซึ่งไม่ได้อยู่ในสังกัดสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุคัดเลือกจากเด็กและเยาวชนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนไม่เกินสี่สิบคน

คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๑. ประธานสภา ๑ คน
๒. ผู้บริหารไม่เกิน ๒๐ คน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

ที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๒. ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร
๓. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๔. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๕. ผู้แทนสำนักงานและผู้แทนองค์กรเอกชนชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๕ คน

สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ประสานงานระหว่างสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดหรือเขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

๒. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเผยแพร่ด้านวิชาการ การศึกษา กีฬา และวัฒนธรรม

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และสถานศึกษาในเขตจังหวัดหรือเขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน

๔. ข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

๔. สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

มาตรา ๓๒ กำหนดให้มีสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย โดยสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ จัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ภายใน ๒๗๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ตรงกับวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๒)

สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

๑. ประธานสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดทุกจังหวัด

๒. ประธานสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

๓. ผู้แทนเด็กและเยาวชน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองจากกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ได้ลงทะเบียนไว้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำนึงถึงความหลากหลายของกลุ่มเด็กและเยาวชน จำนวน ๓๘ คน

คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

๑. ประธานสภา ๑ คน

๒. ผู้บริหารไม่เกิน ๒๕ คน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. เป็นศูนย์กลางประสานงานเพื่อดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในจังหวัดต่าง ๆ

๒. ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของรัฐและองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชน ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๓. ให้ความเห็นในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๔. เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อาจมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน

๕. เสนอคณะกรรมการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชน

๖. ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

ทั้งนี้ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ส่วนในจังหวัดอื่นให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดตั้งและดำเนินกิจการของสภาเด็กและเยาวชนอำเภอและสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

คุณสมบัติคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชน

๑. มีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

๒. ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารสภาเด็กและเยาวชน

คณะกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันที่ได้รับคัดเลือก ประธานสภาหรือผู้บริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการใหม่

แต่ในกรณีที่คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการคัดเลือกบุคคลอื่นแทนตำแหน่งที่ว่างเว้นแต่วาระของคณะกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันและให้ผู้ได้รับคัดเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานสภาหรือผู้บริหารซึ่งตนแทน

สิทธิเด็กและเยาวชนกับการพัฒนา*

หลายคนคงแปลกใจ หากรู้ว่าประชากรไทยทั้งประเทศประมาณ ๖๐ ล้านคน นั้น เป็นประชากรเด็กและเยาวชนอยู่ประมาณเกือบครึ่งหนึ่ง คือ ๒๔ ล้านคน และหากว่าเราไม่เริ่มพูดถึง เรื่องของสิทธิเด็กในวันนี้ ก็นับว่าประเทศไทยได้สูญเสียโอกาสในการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต โลกหมุนเร็ว และเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การแลกเปลี่ยนข่าวสารในสังคมทั้งในระดับหมู่บ้าน จังหวัด ประเทศและในระดับโลก เป็นไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าผู้ใหญ่หรือเด็กต่างต้องเรียนรู้ให้เท่าทัน ต่อกระแสโลกาภิวัตน์ เพราะเป็นสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่มีผลมีอิทธิพลต่อทุกคนในสังคม ทั้งนี้เพื่อเป็นเกราะกำบังให้แต่ละคนใช้ชีวิตอย่างระมัดระวังและปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ ที่มาพร้อมกับ กระแสโลกาภิวัตน์

การรู้จักสิทธิและความรับผิดชอบในการอยู่ในสังคมปัจจุบันเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับทุกคน ไม่เว้นแม้แต่เด็กและเยาวชน ด้วยว่าเด็กและเยาวชนต่างก็เป็นมนุษย์จึงย่อมมีสิทธิของความเป็นมนุษย์ เหมือนกับผู้ใหญ่ ที่ผู้ใหญ่ก็ต้องเคารพ ส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิเด็กที่มีอยู่มากมายหลายประการ ซึ่งสิทธินี้ได้รับการรับรองค้ำประกันโดยกฎหมายทั้งในระดับโลกและระดับประเทศว่าด้วยการปฏิบัติต่อเด็ก

สำหรับประเทศไทย มีกฎหมายบัญญัติไว้ในมาตราที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กโดยตรง คือ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๘๐ ซึ่งมาตรา ๕๓ ได้ระบุไว้ว่า เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองโดยรัฐ จากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม และเด็กซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดู และการศึกษาอบรมจากรัฐฯ ส่วนมาตรา ๘๐ นั้น รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาคดีเด็ก ที่จะต้องมีนายความ อัยการ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เข้าร่วมด้วย

ปัญหาทางสังคมในสภาพเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ที่แสวงหาผลประโยชน์สูงสุด จากการแข่งขัน ก่อให้เกิดปัญหาตามมาหลายด้านไม่ว่าจะเป็นปัญหาความยากจน แห้งอบายมุข สิ่งเสพติด การขาดการศึกษา กลายเป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของเด็ก และเยาวชนไทย สถาบันสำคัญ ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาคือโรงเรียน และมหาวิทยาลัย ต่างมีส่วนโดยตรงต่อการสร้างเด็กและเยาวชนให้เติบโตขึ้นมาในสังคมอย่างเข้าใจ ถึงสิทธิและความรับผิดชอบต่าง ๆ ที่เขาทั้งหลายพึงจะมี เพื่อให้ลดทอนการก่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสังคม

ถ้าเด็กวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้าจริง เด็กและเยาวชนไทย ๒๔ ล้านคนวันนี้ ก็คือพลังมหาศาล ที่จะขับเคลื่อนในการพัฒนาสังคมไทยในอนาคตอีกไม่กี่ปีข้างหน้า ถ้าเด็กวันนี้คือผลพวงของสังคม ในปัจจุบัน เราก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่าเราจะต้องแก้ปัญหาสังคมไปพร้อม ๆ กับแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก

* ที่มา : เว็บไซต์สถาบันนโยบายศึกษา, สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๙, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ได้ที่ <http://www.fpps.or.th/news.php?detail=n1149477296.news>.

และเยาวชน และสิ่งที่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ เราก็จะต้องหันมาให้ความรู้กับเด็กและเยาวชนอย่างทุ่มเท ให้ตระหนักถึงความเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของสังคม พวกเขาควรได้รับรู้และปฏิบัติอย่างเข้าถึงสิทธิที่กฎหมายให้การรับรองและคุ้มครอง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในบทบาทการพัฒนาสังคม และการแก้ปัญหาสังคมไปพร้อม ๆ กับผู้ใหญ่

ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานในภาครัฐที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชน อีกทั้งยังมีเครือข่ายที่ช่วยกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อแก้ปัญหาเรื่องของเด็กและเยาวชน การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เข้าใจถึงสิทธิของตน ในการที่จะมีชีวิตอยู่รอด โดยได้รับการเลี้ยงดู ได้รับการศึกษา การนันทนาการ การแสดงความคิดเห็น การไม่ถูกใช้ประโยชน์ การได้รับการปกป้องคุ้มครอง ซึ่งเป็นบทบาทโดยตรงของรัฐบาล ทุกองค์กรทางสังคมและสถาบันทางสังคมก็ควรที่จะเข้ามาาร่วมเป็นภาคี ในการที่จะช่วยกันส่งเสริมศักยภาพเด็กและเยาวชนไทยให้แข็งแกร่ง โดยมีความเชื่อว่า พวกเขาสามารถพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพในภายหน้าได้ และด้วยพลังของเยาวชนเองก็สามารถร่วมเป็นภาคีกับองค์กรทางสังคมอื่น ๆ ได้อีกด้วย ทั้งนี้ถือว่าเยาวชนได้เข้ามาในกระบวนการมีส่วนร่วมทางสังคม เพื่อร่วมกันพิทักษ์คุ้มครองสิทธิของพวกเขาเอง

แผนการพัฒนาในทุกระดับของจังหวัด จึงไม่อาจละเลยการพัฒนาและการคุ้มครองในตัวเด็กและเยาวชน ตามที่ได้มีการรับรองค้ำประกันโดยกฎหมายทั้งในระดับประเทศและสากล อีกทั้งเราควรเปิดพื้นที่ทางสังคม เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนไทยได้ใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออก และการรับผิดชอบต่อการใช้สิทธินั้น เพื่อบ่มเพาะให้เขาเป็นกลไกหนึ่งของสังคม รับรู้ปัญหาของสังคม และร่วมแก้ไข ทั้งนี้ผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างและต้นแบบที่ดีแก่เด็กและเยาวชนในการใช้สิทธิ รักษาสิทธิ และรับผิดชอบต่อการแสดงสิทธิ เขาก็จะรู้จักการหวงแหนสิทธิต่าง ๆ ที่พึงได้รับ และเป็นพื้นฐานในการใช้สิทธิขั้นที่สูงต่อไปเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้นเป็นพลเมืองของสังคมในอนาคต

ทั้งหมดนี้เป็นข้อคิดเห็นดี ๆ ที่ได้มีการระดมความคิดเห็นที่ว่าด้วยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนเพื่อความมั่นคงของมนุษย์” ซึ่งจัดขึ้นที่ หอประชุมโกมุท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี นับเป็นอีกก้าวหนึ่งของความพยายามจากองค์กรทางสังคมที่มาร่วมกัน อันประกอบด้วย สถาบันนโยบายศึกษา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วุฒิสภา โครงการพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชนในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเพื่อสุขภาวะของบุคคลและชุมชน (คสม.) จังหวัดอุบลราชธานี และมูลนิธิประชาสังคมจังหวัดอุบลราชธานี

การมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชนและครอบครัว จากทฤษฎีสู่การปรับโครงสร้าง*

ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ทรงพลังอย่างยิ่งสำหรับเด็ก เยาวชน แต่ในขณะเดียวกันก็พบว่า รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่ กลับไม่ได้ตอบสนองต่อทักษะการศึกษา และการเรียนรู้ให้กับเด็ก เยาวชนและครอบครัว อีกทั้ง รายการโทรทัศน์ก็ยังไม่อาจตอบสนอง ต่อความจำเป็นด้านการเรียนรู้ปัญหาในท้องถิ่นในพื้นที่ต่างได้อย่างเต็มที่ ยิ่งไปกว่านั้นแล้ว รายการโทรทัศน์ที่มีเด็ก เยาวชนร่วมในรายการยังไม่อาจสร้างต้นแบบที่ดีให้กับเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่นั่งชมรายการโทรทัศน์

“ไม่ชอบรายการนี้เลย พิธีกรแต่งตัวไม่เหมาะสม คำพูดแสดงความก้าวร้าวตลอดเวลา แต่ไม่รู้จะไปร้องเรียนกับใครดี” หรือ “คุณ้องคนนี่ในรายการสิ ทำไมพูดจาไม่สุภาพเลย ทำไมผู้ผลิต ปล่อยออกมาอย่างนี้นะ” หรือ “เราไม่ส่งข้อความไปในรายการแล้ว ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ไม่เห็นปรับปรุงรายการตามที่เราขอไว้เลย” หรือ “ทำไมไม่ให้โอกาสพวกเราผลิตรายการเองบ้าง เราจะได้ผลิตรายการที่ตรงกับความต้องการของชุมชน” เป็นคำถามที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งจากกลุ่มเด็ก เยาวชนและครอบครัว คิดว่าคำถามเหล่านี้ คงอยู่ในใจของใครหลาย ๆ คน ซึ่งคำถามเหล่านี้เป็นคำตอบ สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชนและครอบครัวกับรายการโทรทัศน์

และหากย้อนหลังกลับไปเมื่อ ๒ ปีก่อน การร้องเรียนต่อสังคมถึงความไม่เหมาะสม ของเนื้อหาในรายการโทรทัศน์ได้เกิดภาพความชัดเจน การรวมตัวของเครือข่ายเด็ก เยาวชน ครู ผู้ปกครอง เพื่อแสดงความคิดเห็นกับรายการ พรหมลิขิตบทที่ ๑ ผ่านเวทีสาธารณะเป็นสาเหตุที่สำคัญ ที่ทำให้รายการดังกล่าวต้องขยับเวลาให้ดีขึ้น และในที่สุด ผู้ผลิตจึงตัดสินใจไม่ผลิตรายการนี้ต่อ

จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชนและครอบครัว ในการแสดงพลังที่จะเฝ้าระวัง ความไม่เหมาะสมของเนื้อหาหน้าจอโทรทัศน์ ในกรณีดังกล่าว ทำให้ภาพของการการมีส่วนร่วม ในระดับหน้าจอโทรทัศน์ มีความชัดเจน และสามารถแสดงศักยภาพที่จะเป็นผู้กำหนดคุณภาพเนื้อหา และช่วงเวลาของรายการโทรทัศน์ได้เอง

ในหลาย ๆ ครั้ง เราจะพบอีกเช่นกันว่า รายการโทรทัศน์ที่เด็ก เยาวชน เป็นผู้ดำเนินรายการ หรือร่วมในรายการ ทำให้เด็ก เยาวชน ที่นั่งชมรายการโทรทัศน์ อยากเข้าไปมีส่วนร่วมในจอโทรทัศน์ คือการเข้าไปอยู่ในรายการโทรทัศน์ในฐานะของผู้ดำเนินรายการ ผู้ร่วมรายการ เพราะนอกจากจะได้อยู่ใน หน้าจอโทรทัศน์แล้ว หากเป็นผู้ดำเนินรายการ ผู้เข้าร่วมแข่งขัน ยังมีโอกาสที่จะได้รับคำตอบแทน

* ที่มา : บทความ “การมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชนและครอบครัว จากทฤษฎีสู่การปรับโครงสร้าง”, โดย อาจารย์ อิทธิพล ปรีดีประสงค์, สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก และครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล, ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <https://www.gotoknow.org/posts/33857>.

แต่กระนั้นก็ดี พบว่า ในหลาย ๆ รายการได้ส่งเสริมค่านิยมที่ไม่ถูกต้องกับให้กับเด็ก เยาวชน ที่นั่งชมรายการ ไม่ว่าจะเป็นการทำทาง กิริยา การแสดงออก ภาษา ทั้งหมดล้วนแต่เป็นผลที่มาจาก การให้เด็ก เยาวชน มีส่วนร่วมในจอโทรทัศน์ แต่กลับไม่ได้ทำให้เกิดต้นแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต ให้กับเด็ก เยาวชน ในสังคมไทย

ในระดับการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ครอบครัว กับรายการโทรทัศน์ที่เข้มข้นสุด และเป็นเป้าหมายที่สำคัญต่อการพัฒนารายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาตอบสนองต่อคนในชุมชน ก็คือ การมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชนและครอบครัวหลังจอโทรทัศน์ ซึ่งคือ การมีส่วนร่วมในการผลิต รายการโทรทัศน์ ซึ่งมีตั้งแต่การมีส่วนร่วมในระดับเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปจนกระทั่งถึง การมีอำนาจ ในการตัดสินใจในการดำเนินการผลิต กำหนดรูปแบบ เนื้อหา ซึ่งหมายถึงความเป็นอิสระในการคิด และในการดำเนินการโดยผู้ผลิตที่เป็นเด็ก เยาวชน และเมื่อเด็กเยาวชนในพื้นที่สามารถคิดรูปแบบ และเนื้อหารายการด้วยตนเอง ก็จะทำให้รายการโทรทัศน์นั้นมีเนื้อหาที่ตอบสนองต่อการพัฒนาชุมชน ของตนเอง

นอกเหนือไปจากนั้น การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย แต่จากอดีตที่ผ่านมา ถึงแม้จะมีทฤษฎีความรู้ในเรื่องของการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชนและครอบครัว ทั้งในระดับหน้าจอ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเฝ้าระวังคุณภาพของเนื้อหารายการโทรทัศน์ กลับเกิดขึ้นไม่ได้จริง มีเพียงการเคลื่อนไหวในกลุ่มเด็ก เยาวชน ครอบครัว และองค์กรพัฒนาเอกชน แต่ทว่ายังไม่มียุทธศาสตร์ และความต่อเนื่องที่เพียงพอ

สำหรับการมีส่วนร่วมในจอโทรทัศน์เอง อุปสรรคที่สำคัญก็คือ การขาดความรู้ความเข้าใจ ของผู้ผลิต รวมทั้ง การละเลยเพิกเฉยต่อความเป็นต้นแบบที่ดีของเด็ก เยาวชน ที่ร่วมในรายการ ของผู้ผลิตที่ต้องการเรียกคะแนนระดับความนิยมเชิงปริมาณของผู้ชม และต้นเหตุที่สำคัญก็คือ การขาดสถาบันวิชาชีพที่จะช่วยวางกรอบของจริยธรรมในการผลิตรายการ และการขาดซึ่งสถาบัน วิชาการเพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการผลิตรายการสำหรับเด็ก เยาวชนและครอบครัว ในขณะที่การให้เด็ก เยาวชนและครอบครัวมีโอกาสในการเป็นเจ้าของผลงานในฐานะผู้ผลิตรายการ ยังขาดทั้งอุปกรณ์ ความรู้ในการผลิต แรงจูงใจที่จะผลิตอย่างต่อเนื่อง ช่องทางของการออกอากาศ รายการที่ตนเองผลิต

ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชนและครอบครัว ล้วนแต่มีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม การให้เด็ก เยาวชนและครอบครัว รู้จักการเฝ้าระวัง ทำให้เกิดการเท่าทันต่อสื่อ อีกทั้งการให้โอกาสเด็ก เยาวชนและครอบครัวในการผลิตยังทำให้เด็ก เยาวชน เกิดการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อีกทั้งรายการที่ผลิตยังสามารถเป็นช่องทาง ในการแก้ปัญหาในชุมชนได้อีกทางหนึ่ง

ถึงแม้ว่า ทุกคนจะรู้และเข้าใจประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชนและครอบครัว กับรายการโทรทัศน์ แต่ทว่าวันนี้ปัญหาและอุปสรรคยังคงมีมากพอที่จะทำให้แนวคิดในเรื่องการ

มีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ยังคงอยู่ห่างไกลจากความเป็นจริง หากการจัดการปัญหาเชิงโครงสร้างไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมกันอย่างเป็นรูปธรรม

การปรับโครงสร้างในระดับภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังสื่อในกลุ่มเด็ก เยาวชนและครอบครัว ในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนเป็นกลุ่มเครือข่ายเฝ้าระวังสื่อ และเสริมสร้างให้กลุ่มเด็ก เยาวชนและครอบครัวที่มีศักยภาพในการผลิตรายการให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น และขยายกลุ่มประเภนี้ให้มากขึ้น

การปรับโครงสร้างในระดับภาควิชาการ เพื่อสถาบันวิชาการในการทำหน้าที่ให้ความรู้ และผลิตหลักสูตรสำหรับการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชนและครอบครัวการปรับโครงสร้างในระดับภาควิชาชีพ เพื่อสร้างสถาบันวิชาชีพในวงกรอบจริยธรรมในรูปของประมวลจริยธรรม เพื่อสร้างต้นแบบที่ดีให้กับเด็ก เยาวชนผ่านหน้าจอโทรทัศน์

การปรับโครงสร้างเชิงนโยบาย ซึ่งอาจจะเริ่มต้นด้วยการสร้างสภาเยาวชน เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำนโยบายเสนอต่อภาคสังคม ทั้งในแง่ของพื้นที่ในการนำเสนอรายการที่เด็ก เยาวชนผลิตขึ้นมา การให้ออกาสและพื้นที่กับเครือข่ายเฝ้าระวังในการนำเสนอสถานการณ์อันเป็นผลจากการเฝ้าระวังในทุก ๓ เดือน การสร้างกองทุนเพื่อการพัฒนาการโทรทัศน์ จะเห็นได้ว่าวันนี้การปรับโครงสร้างบางประการได้จัดทำไปบ้างแล้ว เช่น การเพิ่มพื้นที่ให้กับรายการ เช่น ETV แต่ปัญหาที่หนักและยิ่งใหญ่มากกว่าก็คือ การสร้างความรู้ เข้าใจและเข้าถึงโอกาสเหล่านี้ ให้เด็ก เยาวชน และครอบครัว เพราะไม่อย่างนั้นแล้ว ถึงแม้พื้นที่จะมีมากเพียงใด แต่เด็ก เยาวชน ไม่รู้ ไม่เข้าใจ และไม่อาจเข้าถึงได้ ก็คงไม่มีประโยชน์อะไรมากนัก

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๐.
- ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. (คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กับคณะเป็นผู้เสนอ)
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กับคณะเป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานเยาวชน
แห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและ
เยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.
๒๕๒๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงยี่สิบห้าปี
บริบูรณ์
“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน
แห่งชาติ

“คณะบริหาร” หมายความว่า คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ คณะบริหาร
สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร และคณะบริหารสภา
เด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่อาจมีผลกระทบในทางลบต่อเด็กและเยาวชน โดยมีหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาเด็กและเยาวชน การบังคับใช้และการปฏิบัติตามบทบัญญัติใด ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นอันดับแรก

(๒) เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิในการได้รับการศึกษา และได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๓) เด็กพิการ เด็กที่มีข้อจำกัดทางการเรียนรู้ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีสิทธิในการได้รับการศึกษาที่รัฐจัดให้เป็นพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะเด็กประเภทนั้น ๆ

(๔) เด็กและเยาวชนมีสิทธิในการรับบริการทางการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานสูงสุดเท่าที่มีการให้บริการทางด้านนี้

(๕) เด็กและเยาวชนมีสิทธิในการเล่น มีเวลาพักผ่อน และเข้าร่วมกิจกรรมการเล่นทางนันทนาการที่เหมาะสมตามวัยของเด็กและเยาวชน และการมีส่วนร่วมอย่างเสรีในทางวัฒนธรรมและศิลปะ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยมีแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย และรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งกฎเกณฑ์และกติกาในสังคม

(๒) ให้มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักการป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด

(๓) ให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย จริยธรรม และคุณธรรม

(๔) ให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต

- (๕) ให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- (๖) ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ
- (๗) ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย

มาตรา ๗ ให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิได้รับการจัดทะเบียนรับรองการเกิด การพัฒนา การยอมรับ การคุ้มครองและโอกาสในการมีส่วนร่วมตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียม โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรม การศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง การเกิดหรือสถานะอื่นของเด็กและเยาวชน บิดามารดา หรือผู้ปกครอง

มาตรา ๘ ให้สำนักงานหรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดร่วมมือ ส่งเสริม และประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ

ในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงหลักการและแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสังคมในท้องถิ่นด้วย

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชน อำเภอ สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร และสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

หมวด ๒

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง
- (๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวง

มหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชน จำนวนไม่เกินห้าคน

(๖) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน

(๗) ผู้แทนเด็กและเยาวชนซึ่งได้รับเลือกจากสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย จำนวนสองคนเป็นชายหนึ่งคนและหญิงหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยต้องคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ด้วย

(๒) เสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อคณะรัฐมนตรี

(๓) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือทางวิชาการ การวิจัยและพัฒนา เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๔) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดสมัชชาการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน ทบทวนกลไกและกระบวนการทำงานและพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ

(๕) จัดการประเมินผลการดำเนินงานและเสนอรายงานการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาอย่างน้อยปีละครั้ง

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นที่ประจักษ์

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะ ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเพราะ ทุจริตต่อหน้าที่

(๘) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสำนักงาน

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่ วันที่ได้รับแต่งตั้ง กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสอง วาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก ตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือ หย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๖ ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๑๐ (๖) และ (๗) โดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รอง ประธานกรรมการคนที่หนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการคนที่หนึ่งไม่อยู่ในที่ ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการทั้งสองคนไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมา ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียง ชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน แห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการและ คณะทำงานโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็กและเยาวชน และรับผิดชอบงานธุรการและวิชาการของคณะกรรมการ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๒) กำหนดแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายและ แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และกำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนดังกล่าว ตลอดจนการประสานงาน ติดตาม และประเมินผล ทั้งในส่วนของรัฐและเอกชนให้มีการปฏิบัติงาน ตามนโยบายเด็กและเยาวชนแห่งชาติ
- (๓) พัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านเด็กและเยาวชน ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับเอกชนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรดังกล่าว
- (๔) ศึกษาวิจัยหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน
- (๕) สำรวจ ศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิ ประโยชน์ของเด็กและเยาวชนตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และความตกลงระหว่างประเทศที่ ประเทศไทยเป็นภาคี ตลอดจนกฎหมายภายในประเทศ เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลและรวบรวม ข้อคิดเห็นของเด็กและเยาวชน รวมทั้งจัดทำรายงานเพื่อเป็นแนวนโยบายในการพัฒนาเด็กและ เยาวชนต่อไป
- (๖) สนับสนุนและประสานงานกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อ ร่วมมือกันพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินกิจการสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ
- (๗) ส่งเสริมสื่อมวลชนและสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้าง จิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัครให้แก่เด็กและเยาวชน
- (๘) เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์งานและกิจการ เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน
- (๙) ศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนการงบประมาณและค่าใช้จ่าย เพื่อการพัฒนาเด็ก และเยาวชน โดยร่วมกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรเอกชนหรือ องค์กรชุมชนตามมาตรา ๔๒
- (๑๐) ดำเนินการจัดงานสมัชชาเด็กและเยาวชนแห่งชาติร่วมกับสภาเด็กและเยาวชน แห่งประเทศไทยอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนในด้านต่าง ๆ
- (๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ตามมติคณะกรรมการ หรือตามที่ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) การใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน
- (๒) ผลการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย
- (๓) สภาพการณ์และแนวโน้มของปัญหาเด็กและเยาวชน
- (๔) ผลการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน
- (๕) แนวทางในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรา ๒๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการคณะอนุกรรมการหรือสำนักงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจการใดที่อาจมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนได้

หมวด ๓

มาตรการส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ ๑

สภาเด็กและเยาวชน

มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนอำเภอขึ้น โดยมีสมาชิกประกอบด้วยเด็กและเยาวชนที่อยู่ในเขตอำเภอนั้น

ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่งและผู้บริหารอีกไม่เกินสิบห้าคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาจากสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่อยู่ในเขตอำเภอ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป และผู้แทนเด็กและเยาวชน ซึ่งไม่ได้อยู่ในสังกัดสถานศึกษา

ให้คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตอำเภอ และดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ

ให้พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ดูแลอำเภอนั้น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนอำเภอให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๓ การประชุมและการดำเนินงานของคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอกำหนด ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการประชุมสามัญอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา ๒๔ สภาเด็กและเยาวชนอำเภอมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านวิชาการและกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา กีฬา และวัฒนธรรมในท้องถิ่นของเด็กและเยาวชน

(๒) จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถ และจริยธรรม

(๓) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น

มาตรา ๒๕ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ จำนวนไม่เกินห้าคนจากแต่ละสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในจังหวัด

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่งและผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภา และดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัด รวมทั้งดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองคํการบริหารส่วนจังหวัด และผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

มาตรา ๒๗ การประชุมและการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดและคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดกำหนด ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการประชุมสามัญอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา ๒๘ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาจากสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้แทนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกินยี่สิบคน

(ข) ผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกินยี่สิบคน

(ค) ผู้แทนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกินยี่สิบคน

(๒) ผู้แทนเด็กและเยาวชนซึ่งไม่ได้อยู่ในสังกัดสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานคัดเลือกจากเด็กและเยาวชนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนไม่เกินสี่สิบคน

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภา และดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงาน และผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๐ การประชุมและการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครกำหนด ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการประชุมสามัญอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา ๓๑ สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด และสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานระหว่างสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดหรือเขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

(๒) เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเผยแพร่ด้านวิชาการ การศึกษา กีฬา และวัฒนธรรม

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และสถานศึกษาในเขตจังหวัดหรือเขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๓๒ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาชิก ประกอบด้วย

(๑) ประธานสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดทุกจังหวัด

(๒) ประธานสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

(๓) ผู้แทนเด็กและเยาวชน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองจากกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่ได้ลงทะเบียนไว้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำนึงถึงความหลากหลายของกลุ่มเด็กและเยาวชน จำนวนสามสิบแปดคน

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๓ ให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางประสานงานเพื่อดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในจังหวัดต่าง ๆ

(๒) ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของรัฐและองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๓) ให้ความเห็นในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และงบประมาณของหน่วยงานของรัฐเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๔) เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อาจมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน

(๕) เสนอคณะกรรมการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชน

(๖) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยต้องจัดให้มีการประชุมสามัญอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา ๓๔ ให้มีคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่งและผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบห้าคนซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภาและเสนอแผนงานหรือแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในด้านต่าง ๆ ต่อสำนักงานเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ รวมทั้งเป็นผู้แทนหรือพิจารณาคัดเลือกผู้แทนเด็กและเยาวชนของประเทศในการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ตลอดจนดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

มาตรา ๓๕ การประชุมและการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๓๖ คณะบริหารอย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๓๗ คณะบริหารมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือก ประธานสภาหรือผู้บริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่คณะบริหารพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกคณะบริหารขึ้นใหม่ ให้คณะบริหารนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการคัดเลือกคณะบริหารใหม่

มาตรา ๓๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานสภาและผู้บริหารในคณะบริหารพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ประธานสภาหรือผู้บริหารในคณะบริหารพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการคัดเลือกบุคคลอื่นแทนตำแหน่งที่ว่าง เว้นแต่วาระของคณะบริหารจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับคัดเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานสภาหรือผู้บริหารซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๐ ให้สำนักงานดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

ในจังหวัดอื่นให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดตั้งและดำเนินกิจการของสภาเด็กและเยาวชนอำเภอและสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

ส่วนที่ ๒

การส่งเสริมบทบาทขององค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔๑ เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการประกอบกิจกรรมดังกล่าวมีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๔๑ อาจได้รับเงินอุดหนุน ความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนจากรัฐ ในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดให้มีอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๒) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลหรือข่าวสาร เพื่อสร้างจิตสำนึกของสาธารณชนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๓) การจัดตั้งหรือดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๔) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๕) การให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในด้านอื่น ๆ แก่เด็กและเยาวชนที่ถูกละเมิดสิทธิ เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย การแพทย์ การบำบัดฟื้นฟู การสงเคราะห์เด็กและเยาวชน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้เงินอุดหนุน ความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนจากรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่ได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐตามมาตรา ๔๒ มีหน้าที่จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสำนักงานตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๔ องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนใดที่ได้จดทะเบียนแล้วดำเนินกิจการที่อาจก่อความวุ่นวายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม หรือไม่มีผลงานตามมาตรฐานที่รัฐมนตรีกำหนด ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนหรือระงับการให้เงินอุดหนุน ความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนที่ให้แก่องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนนั้นได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๕ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่เกินสามร้อยวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและ
ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรกำหนดแนวทางและ
ปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคม
ในปัจจุบัน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์เด็กและเยาวชนอำเภอ และสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้การ
ส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งให้องค์กรเอกชนและองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ณัฐพร/แก้ไข

วศิน/ตรวจ

๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

ภริภัทร/แก้ไข

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ฐานิศร์/ปรับปรุง

พลัษฐวัช/ตรวจ

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖

(๑๔)

สำนักงานเลขาธิการสภา
 อนุชิตพินาที่
 สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 เลขรับ 7487
 วันที่ 28 ก.ค. 2559
 เวลา 11.35 น.

ที่ สว (สนช) (กมธ ๓) ๐๐๑๙/๒๕๖๗

คณะกรรมการการสังคม ฯ
 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ. พร้อมด้วย
 บันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ข้าพเจ้า คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี และคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้มีรายชื่อ
 แนบท้ายนี้ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ.
 พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาเพื่อ
 โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
 พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๔ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยตามแนบท้ายนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี)

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลขสมาชิก ๕๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 วันที่ ๒๗/๗/๕๙ วันที่ ๒๗/๗/๕๙
 เวลา ๑๑.๕๓ น. ส่ง พจน
 สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 วันที่ ๒๗/๗/๕๙
 วันที่ ๒๗/๗/๕๙
 เวลา ๑๕.๓๒ น.
 สำนักการประชุม

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ.

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 121 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 175 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 107 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 020 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 099 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 196 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 208 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 214 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 013 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 091 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 217 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 015 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 112 ✓

กลุ่มงานทะเบียนและสารนิเทศ
(นางสาว สุวิภา อ้วนดี)
๒๘ ก.ค. ๕๙

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ.

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 046 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 047 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(มีศักดิ์ ธรรมวิมลเมธา)
หมายเลขสมาชิก 68 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(ส.สิมร กมลรัตนกุล)
หมายเลขสมาชิก 106 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 195 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก ๑๘๗ ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 146 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก ๑๓๙ ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก ๒๐๒ ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 47 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 199 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก ๓๖ ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 16 ✓

(ลงชื่อ) ผู้เสนอ
(.....)
หมายเลขสมาชิก 12 ✓

กลุ่มจากพรรคเพื่อไทย (ไม่ทราบชื่อ)
(.....)
๒๘ ก.ย. ๕๗

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้ร่วมเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ.

(ลงชื่อ) พ.อ. วิวัฒน์ อรรถ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๒๑ ✓

(ลงชื่อ) พ.อ. ยุวดี ผู้เสนอ
(ยุวดี อินทร์ทอง)
หมายเลขสมาชิก ๐๗๗ ✓

(ลงชื่อ) พ.อ. วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๑๒๓ ✓

(ลงชื่อ) พ.อ. วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๑๘๑ ✓

(ลงชื่อ) พ.อ. วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๑๙๔ ✓

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ อรรถ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ ๒๑๖)
หมายเลขสมาชิก ๒๑๖ ✓

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๑๒๕ ✓

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๑๙๖ (ซ้ำ) ✓

(ลงชื่อ) พ.อ. วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๑๙๒ ✓

(ลงชื่อ) พ.อ. วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๑๔๐ ✓

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๑๘๒ ✓

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๑๖๑ ✓

(ลงชื่อ) พ.อ. วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๐๑๘ ✓

(ลงชื่อ) พ.อ. วิวัฒน์ ผู้เสนอ
(วิวัฒน์ อรรถ)
หมายเลขสมาชิก ๐๒๙ ✓

กลุ่มงานทะเบียนร่างฯ ส.ส. (ส.ส.)
วิวัฒน์ อรรถ
๒๘ ก.ค. ๕๙

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐
ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขปรับปรุงแนวทางในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนของ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้เป็นไปตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาว่า
ด้วยสิทธิเด็ก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสอง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติโดย
ตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๔))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๖))

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนเด็กและเยาวชนในการดำรง
ตำแหน่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน (เพิ่มมาตรา ๑๔/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของการแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่ง
ประเทศไทย โดยกำหนดให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการ
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยต้อง
คำนึงถึงผู้แทนเด็กและเยาวชนที่เป็นคนพิการและผู้ด้อยโอกาส (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด และแก้ไข
ที่มาและองค์ประกอบของที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖)

(๘) แก้ไขปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชน
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐
มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่ครอบคลุมต่อการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับต่างๆ ได้อย่าง
ทั่วถึงและเท่าเทียม จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติเพิ่มเติมให้มีความครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็ก
และเยาวชนทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่...)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและ
เยาวชนแห่งชาติ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและ
เยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการ
พัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยมีแนวทาง ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิต
แบบประชาธิปไตย สามารถแสดงความคิดเห็นโดยเสรีในทุกๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน
- (๒) สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย รู้จักเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น
- (๓) ให้มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด
- (๔) ให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย รวมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรม
- (๕) ให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต
- (๖) ให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- (๗) ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ
- (๘) ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร และประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชน”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสามคนซึ่งเลือกกันเอง โดยให้เลือกกันเองจากผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ คน และผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จำนวน ๒ คน”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๔/๑ ผู้แทนเด็กและเยาวชนในคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๐ (๗) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) มีอายุเกิน ๒๕ ปีบริบูรณ์

(๒) สภาดูแลเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ทั้งนี้ การแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอรายชื่อ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ จำนวนไม่เกินห้าคนจากแต่ละสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในจังหวัด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภาเด็กและเยาวชน และปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ รวมทั้งดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองคํการบริหารส่วนจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสภาเด็กและเยาวชนเสนอผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนจำนวนไม่เกินสามคน”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ คณะบริหารมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับคัดเลือก ประธานสภาหรือผู้บริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่คณะบริหารพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกคณะบริหารขึ้นใหม่ ให้คณะบริหารนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการคัดเลือกคณะบริหารใหม่”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ.

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่ครอบคลุมต่อการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับต่างๆ ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนทุกระดับมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขปรับปรุงแนวทางในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้เป็นไปตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคสอง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติโดยตำแหน่ง จำนวน ๒ ตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และปลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๔))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากเดิมจำนวนหนึ่งคนเป็นสามคนแทน โดยมาจากผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ คนและผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จำนวน ๒ คน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางในการปฏิรูปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๖))

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนเด็กและเยาวชนในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยกำหนดให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อมีอายุเกิน ๒๕ ปีบริบูรณ์ หรือ สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง (เพิ่มมาตรา ๑๔/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของการแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย โดยกำหนดให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอรายชื่อต่อคณะกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยต้องคำนึงถึงผู้แทนเด็กและเยาวชนที่เป็นคนพิการและผู้ด้อยโอกาส (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดให้มีความชัดเจน และแก้ไขที่มาและองค์ประกอบของที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่จังหวัด โดยกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองตรีการบริหารส่วนจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดโดยตำแหน่ง และกำหนดอำนาจให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด โดยให้อำนาจสภาเด็ก และเยาวชนสามารถเสนอผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนา เด็กและเยาวชนจำนวนไม่เกินสามคน” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖)

(๘) แก้ไขปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน จากเดิมสองปีเป็นสามปีแทน เพื่อให้การบริหารงานสภาเด็กและเยาวชนเกิดความต่อเนื่องและ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)